БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 160 (7607)
11 ИЮЛЬ СЕШАНБА 1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Пахтакор ўртоқлар! Қардош Озарбайжон пахтакорлари блан тузилган социалистик мусобақа шартларини тўла ва ошириб бажариш учун астойдил курашингиз!

Ўртоқ Сталиннинг пахтакорлар тўғрисида қилаётган буюк ғамхўрлигига жавобан ҳарбир колхозда, ҳарбир бригадада пахтадан мўл ҳосил етиштирингиз!

Қардош Озарбайжон ва Ўзбекистон пахтакорларининг социалистик мусобақаси

Совет пахтачилиги большевиклар партияси, совет давлати ва шахсан ўртоқ Сталиннинг раҳбарлиги остида мамлакатимиз социалистик қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари каби дун'ёда энг илғор Мичурин агробиология фани асосида кенг ривожланмоқда. Ўртоқ Сталин пахтани мамлакатимиз халқ хўжалигида энг муҳим ўрин тутган металл, ёқилғи ва ғалла блан бир қаторга қўйди. Чунки, пахта социалистик Ватанимизнинг қудратини янада оширишда, саноатимизни энг қимматли хомаш'ё блан та'минлашда, меҳнаткашларнинг газмол ва бошқа маҳсулотларга тобора ортиб бораётган эҳтиёжини тўла қондиришда жуда катта аҳамиятга эгадир.

Мамлакатимизнинг пахтакорлари коммунизм қуришдан иборат сталинча буюк программани амалга оширишга ўз ҳиссаларини қўшиш, пахтачиликни ривожлантиришда умумий юксалишга эришиш учун қардошларча ҳамкорлик қилмоқдалар. Қардош республика пахтакорлари ўртасида пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун социалистик мусобақа шартномалари тузиш ва унинг бажарилишини ўзаро текшириб, бир-бирларига ёрдам бериш большевистик традиция бўлиб қолди.

Газетамизнинг бугунги сонида 1950 йилда пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун Озарбайжон ССР ва Ўзбекистон ССРнинг пахтакор колхоз, совхоз ва МТСлари ўртасида тузилган социалистик мусобақа шартномаси э'лон қилинди. Бу мусобақа шартномаси ҳар икки республика халқлари ўртасида сталинча дўстликни яна ҳам мустаҳкамлашда, пахтадан мўл ҳосил етиштиришда катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатдир.

Яқинда Ўзбекистон пахтакорларининг вакиллари Озарбайжон пахтакорларининг иши блан танишиш ва пахтадан мўл ҳосил етиштириш мақсадида ҳар икки республика ўртасида социалистик мусобақа шартномаси тузиш учун қардош Озарбайжонга бордилар. Иккала республика пахтакорлари пахтачилик соҳасидаги илғор тажрибаларни ўртоқлашдилар, ғўзанинг ҳозирги парвариши даврида юз берган камчиликларни тугатиш юзасидан ўзаро маслаҳатлашдилар ва ниҳоят икки қардош республика ўртасида тузилган социалистик мусобақа шартномасини имзоладилар.

Бу мусобақада 1950 йилда ўтган йилдагига қараганда давлатга анча кўп пахта топшириш ва пахта тайёрлаш давлат планини ошириб бажариш, етиштирилган ҳамма пахта ҳосилини сра нобуд қилмай шу йил 1 декабрьгача давлатга топшириб бўлиш, пахтанинг камида 80 процентини отбор ва биринчи сортлар ҳисобига топшириш асосий шарт қилиб қўйилди. Шу блан бирга Ватан олдидаги, улуғ Сталин олдидаги ўз зиммаларига олган ана шу улуғ мажбуриятнинг бажарилишини та'минлайдиган амалий тадбирлар белгиланди.

Шартномага мувофиқ ғўза парвариши соҳасидаги ҳамма ишлар илғор агротехника қоидалари асосида ўтказилиши лозим. Ҳосилнинг барвақт етилишини ва ҳарқандай об-ҳаво шароитида ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштирилишини та'минлаш учун ҳамма ердаги ғўзани камида 5 марта парвариш қилиш талаб қилинади. Шунингдек, энг қулай агротехника муддатларида Ўзбекистонда ғўзани 2 — 3 марта, Озарбайжонда 1—2 марта қўшимча озиқлантириш, ғўзанинг ўсиш даврида тупроқни юмшоқ ва нам ҳолида сақлаш учун ғўза парваришини ҳамма жойда суғориш блан тўғри боғлаб олиб бориш, сувдан фойдаланиш қоидаларига қаттиқ риоя қилиш, ғўзанинг касалланишига ва хашаротлардан зарарланишига йўл қўймаслик учун тегишли тадбирларни ўз вақтида амалга ошириш каби муҳим шартлар белгиланди. Шартномада ғўзани парвариш қилишда машиналардан тўла фойдаланиш, тракторчиларнинг иш унумини ошириш йўли блан Озарбайжон ССРда ҳарбир тракторнинг мавсумда 800 гектар ва Ўзбекистон ССРда 1.000 гектар ердаги ғўза қатор ораларини ишлаш асосий вазифалардан бири қилиб қўйилди.

Социалистик мусобақа шартномасида пахтадан юқори ҳосил етиштириш учун белгиланган бу муҳим тадбирларни тўла-тўкис амалга ошириш — республика партия, совет ташкилотлари, пахтачилик ва сув хўжалиги органлари ходимлари ва барча пахтакорларимизнинг шу кеча-кундуздаги энг асосий ва кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир. Аммо, пахта мўл ҳосили учун курашнинг ҳозирги энг мас'улиятли ва ҳал қилувчи кунларида колхоз ва совхозларимизда ғўза парваришининг бориши мусобақа шартномасида белгиланган ана шу талабларга мутлақо жавоб беролмайди. Белгиланган муддат ўтиб кетишига қарамай республика колхозларида 5 июльгача ғўзани учинчи марта культивация қилиш тамомланмаган, учинчи чопиқ 71,4 процент бажарилган. Шу муддатгача иккинчи суғориш 76,4 процент, учинчи суғориш 35,6 процент ерда ўтказилган. Ғўзани ўғитлаш ҳам кечиктирилмоқда. Ҳалигача ғўзалар биринчи марта озиқлантириб бўлингани йўқ. Иккинчи озиқлантириш атиги 21,3 процент бажарилган. Шу блан бирга ғўзани чопиш, культивация қилиш, ўғитлаш ва суғоришда кўп жойларда агротехника қоидаларининг бузилишига йўл қўйилмоқда.

Республикамизда ғўза парваришининг бу қадар кечиктирилиши ва ишнинг сифатига етарли э'тибор берилмаслиги маҳаллий партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари, пахтачилик ва сув хўжалиги органлари ходимларининг областьлар ўртасида ва қардош республикалар ўртасида тузилган социалистик мусобақа шартларини бажариш учун етарли кураш олиб бормаётганларини кўрсатади.

Озарбайжон ва Ўзбекистон пахтакорлари ўртасида тузилган социалистик мусобақа шартномаси пахтачиликни янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалигининг бошқа тормоқларини юксалтириш, колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан янада мустаҳкамлаш ва уларнинг бойлигини оширишда жуда муҳим ўрин тутади. Шунинг учун маҳаллий партия, совет ташкилотлари бу шартноманинг аҳамиятини кенг колхозчилар, совхоз ишчилари ва тракторчиларга яхши тушунтириб беришлари, барча пахтакорларни мусобақа шартларини ўз вақтида ва тўла бажаришга сафарбар қилишлари керак. Бунда пахтачилик илғорлари — юқори ҳосил усталарининг тажрибаларини кенг ёйиш, қолоқларни илғорлар даражасига кўтариш учун социалистик мусобақани ҳартарафлама кучайтириш ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Шунга эришайликки, ҳарбир колхозчи, совхоз ишчиси ва тракторчи ғўза парваришини намунали ўтказиш, пахтанинг умумий ҳосилини кўпайтириш учун ўтказилаётган социалистик мусобақага қатнашиб, ўз устига олган мажбуриятини тўла бажарсин.

Колхоз ва совхозлардаги партия, комсомол ташкилотлари қишлоқдаги коммунист ва комсомолларнинг пахтачиликни юксалтиришда чинакам авангард бўлишларини та'минлашлари, уларнинг ғўзани парвариш қилишда шахсан намуна бўлишлари учун курашишлари зарур.

Қардош Озарбайжон пахтакорлари блан бошланган социалистик мусобақа асосида ғўза парваришини намунали ўтказайлик! Ҳарбир туп ғўзанинг серҳосил бўлиб етилишини та'минлайлик!

Яшасин СССР халқларининг бузилмас сталинча дўстлиги!

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик илғорлари орден ва медальлар блан мукофотланди

СССР Олий Совети Президиумининг 1949 йил 20 майдаги фармонига мувофиқ, 1949 йилда сувли ерларда **пахтадан** мўл ҳосил олганликлари, колхозлар эса ҳамма қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятларини ва контрактация шартларини бажарганликлари, МТС нинг 1949 йилда қилган ишлари учун натура ҳақини тўлаб бўлганликлари ва 1950 йил кўкламида экиш учун етарли миқдорда барча экинлар уруғини жамғариб қўйганликлари учун, СССР Олий Совети Президиумининг 1950 йил 5 июльдаги фармонига мувофиқ Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик илғорларидан катта бир гуруҳи орден ва медальлар блан мукофотланди.

Ленин ордени блан мукофотландилар: **Воробьев** Михаил Николаевич — Қорасув МТСининг участка механиги, **Ганин** Николай Сергеевич — Қорасув МТСининг участка агрономи, **Сатторов** Усмон — Бағдод районидаги «Большевик» колхозининг звено бошлиғи.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени блан мукофотландилар: **Эшматов** Широм — Мирзачўл районидаги Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи, **Раҳимқулов** Турдиқул ва **Ан** Синсан — Мирзачўл районидаги Свердлов номли колхознинг звено бошлиқлари, **Ваҳобов** Абдунаби — Каганович районидаги Ворошилов номли колхознинг бригада бошлиғи, **Дадахўжаев** Султонхўжа — Каганович районидаги Ворошилов номли колхознинг звено бошлиғи, **Мамажонов** Тожибой — Охунбобоев районидаги «Сталинчи» колхозининг ҳосилот совети раиси, **Хаитов** Алижон — Бағдод районидаги «Большевик» колхозининг звено бошлиғи, **Низомов** Раҳматилла — Бағдод районидаги «Большевик» колхозининг а'зоси, **Тожибоев** Исоқжон — Охунбобоев районидаги «Сталинчи» колхозининг раиси.

«Шавкатли меҳнат учун» медали блан 165 киши ва **«Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун»** медали блан 126 киши мукофотланди. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХОТИН-ҚИЗ АКТИВЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Кеча, М. Горький номидаги маданият ва истироҳат боғининг ёзлик театри биносида Тошкент шаҳар хотин-қиз активларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш қатнашчилари баланд руҳ блан ВКП(б) Марказий Комитетининг улуғ Сталин бошлиқ Сиёсий Бюросини фахрий президиумга сайладилар.

Актив йиғилишида ЎзК(б)П Марказий Комитетининг секретари ўртоқ З. Р. Раҳимбобоева СССР Олий Совети Президиумининг 1944 йил 8 июльдаги фармонининг олти йиллиги ҳақида доклад қилди. Докладчи партия ва ҳукуматнинг совет хотин-қизлари тўғрисида, она ва болалар ҳақида қилаётган сталинча ғамхўрлигини батафсил гапириб берди.

Йиғилиш иштирокчилари она ва болаларнинг ғамхўри, халқлар доҳиси улуғ Сталинга баланд руҳ блан табрикнома қабул қилдилар.

1950 йилда пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун Озарбайжон ССР ва Ўзбекистон ССРнинг пахтакор колхоз, совхоз ва МТСлари ўртасида тузилган социалистик мусобақа

Шартномаси

Совет халқи мамлакатимизда коммунизм қуришдан иборат сталинча буюк программани амалга ошираборib, халқ хўжалигининг барча тормоқларини янада ривожлантириш учун зўр ғайрат блан курашмоқда.

Совет Иттифоқида пахтачилик — социалистик қишлоқ хўжалигининг асосий тормоқларидан биридир. Ўртоқ Сталин пахтани металл, ёқилғи ва ғалла блан бир қаторга қўйди. Пахтани тобора кўпроқ етиштириш — пахтакорларнинг ватанпарварлик бурчидир. Яқин йиллар ичида социалистик саноатни энг қимматли хомаш'ё блан мўл-кўл та'минлаш, меҳнаткашларнинг пахтадан тайёрланадиган газлама ва бошқа маҳсулотларга бўлган ва тобора ўсаётган эҳтиёжларини тўла қондириш — пахтакорларнинг олижаноб ва фахрли вазифасидир.

Партия, ҳукумат ва шахсан ўртоқ Сталин пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисида пахтакор колхоз ва совхозларни мустаҳкамлаш тўғрисида, колхозчиларнинг, совхоз ишчилари ва механизаторларнинг моддий ва маданий аҳволларини яхшилаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар. Совет давлати пахтачиликка машиналар, ўғитлар бериб, йил сайин кўп ёрдам қилмоқда, пахтакорларнинг даромадлари ортиб бормоқда.

Сталинча ғамхўрликдан илҳомланган Озарбайжон ва Ўзбекистон пахтакорлари пахтанинг ялпи ҳосили ва маҳсулотини янада кўпайтириш учун, деҳқончилик маданиятини юксак даражага кўтариш учун бутун Совет Иттифоқидаги пахтакорлар блан биргаликда зўр ғайрат блан курашмоқдалар. Озарбайжон ва Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаларининг колхозчилари, совхоз ва МТС ишчилари, пахтачилик ва сув хўжалиги мутахассислари партия ва ҳукуматнинг бу ғамхўрлигига жавобан 1950 йилда пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун ўзаро социалистик мусобақа шартномасини тузадилар ва ўз устларига қуйидаги мажбуриятларни оладилар:

1950 йилда ўтган йилдагига қараганда давлатга анча кўп пахта топширамиз ва пахта тайёрлаш давлат планини ошириб бажарамиз; етиштирилган бутун пахта ҳосилини сра ҳам нобуд қилмай, шу йил 1 декабрьгача давлатга топшириб бўламиз, пахтанинг камида 80 процентини отбор ва биринчи сортлар ҳисобига топширамиз.

Биз, Ватан олдида ва улуғ Сталин олдида ўз зиммамизга олган мажбуриятларимизнинг бажарилишини та'минлайдиган қуйидаги тадбирларни белгиладик:

1. Ғўза парвариши соҳасидаги ҳамма ишларни илғор агротехника талабларига мувофиқ ўтказамиз. Ғўзани намунали парвариш қилиш йўли блан июль ойининг биринчи ўнкунлигидан кечикмай пахтанинг ёппасига гуллай бошлашига эришамиз. Бу чора пахтанинг барвақт етилишини ва об-ҳаво ноқулай келган ҳарқандай шароитда ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштиришимизни та'мин этади.

Пахтачилик илғорлари, юқори ҳосил усталарининг тажрибаларини кенг ёйишни пахта учун курашнинг асосий шартларидан бири, деб ҳисоблаймиз. Бундан мақсад, бу тажрибаларни барча пахтакорлар орасига ёйиш, қолоқларни илғорлар даражасига кўтариш, пахтачилик маданиятини кескин суратда ошириш, пахта етиштириш соҳасида ишлаётган колхозчиларнинг, совхоз ишчиларининг ва механизаторларининг маҳоратини оширишдир.

2. Ҳарбир гектар ердаги ғўза тупларининг қалинлигини Ўзбекистон ССРда 70 — 100 минг тупгача, Озарбайжон ССРда ҳам 70 — 100 минг тупгача етказамиз.

3. Ўзбекистон ва Озарбайжон ССРда шу йил 5 августгача ғўзани комплекс асосда камида 5 марта парвариш қиламиз.

4. Ғўзани ўз вақтида ва агротехника қоидаларига мувофиқ суратда қўшимча озиқлантирамиз. Ўзбекистонда ғўзага 2 — 3 марта ва Озарбайжонда 1 — 2 марта гўнг аралаштирилган минерал ўғитлар соламиз. Бу ишларни энг қулай муддатларда бажарамиз.

Ўғитларни машиналар ёрдами блан, трактор культиваторлари ва от окучникларига ўрнатилган ўғит сепиш аппаратлари блан соламиз.

5. Ғўзанинг бутун ўсиш даврида тупроқни юмшоқ ва намли ҳолда сақлаш учун ғўза парваришини ҳамма жойда суғориш блан тўғри боғлаб олиб борамиз. Ғўзани фақат эгат орқали суғорамиз, культивацияни ўз вақтида ўтказамиз, тупроқнинг қуриб қолишига асло йўл қўймаймиз. Ғўзанинг тўғри суғорилишини та'минлаймиз, ҳарбир қаторнинг бошидан охиригача қониб сув ичишига эришамиз. Тупроқнинг намидан унумли фойдаланиш учун, ҳарбир район, ҳарбир колхоз ва бригаданинг сувдан фойдаланиш қоидаларига қаттиқ риоя қилиши учун курашамиз.

6. Ғўзанинг касалланишига ва ҳашаротлар блан зарарланишига йўл қўймаймиз, ғўзани ҳархил касаллик ва зараркунандалардан яхши ҳимоя қиламиз. Зараркунандалар ва касалликларнинг олдини олиш учун тегишли тадбирларни ўз вақтида амалга оширамиз, зарарланган майдонларнинг ҳаммасини дарҳол химик моддалар блан дорилаймиз.

7. Ғўзани парвариш қилишда машиналардан тўла фойдаланамиз. Трактор паркининг иш унумини ҳартарафлама оширамиз, машиналарнинг техникавий ва ташкилий нуқсонлар орқасида бекор туришини ғоят камайтирамиз. Тракторчиларнинг иш унумини оширамиз ва шу йўл блан Озарбайжон ССРда ҳарбир тракторчининг мавсумда 800 гектар ва Ўзбекистон ССРда 1.000 гектар ерда эгат олиши ва культивация қилишини та'минлаймиз.

8. Бедазорларни хартарафлама яхшилаймиз. Эски бедазорларда бедани камида 4 — 5 марта ва янги бедазорларда 2 — 3 марта ўриб оламиз. Эски бедазорларда гектаридан олинадиган ҳосилни 65 — 70 центнергача ва янги бедазорларда эса, 25 — 30 центнерга етказамиз. Уруғлик участкаларининг ҳар гектаридан камида 2 — 2.5 центнердан беда уруғи оламиз.

9. Пахта ва беда майдонларини янада кенгайтириш, ҳарбир колхозда пахта-беда алмашлаб экиш усулини жорий қилиш мақсадида 1950 йилда янги ва партов ерларни ўзлаштириш давлат планининг бажарилишини та'минлаймиз.

10. Колхозларда 1950 йилги давлат планига мувофиқ, пахта-беда алмашлаб экишни жорий қилиш учун тегишли чораларни кўрамиз.

11. Пахтачиликни янада ривожлантириш учун курашиб, қишлоқ хўжалигининг бошқа ҳамма тормоқларини ҳам ҳартарафлама юксалтирамиз, колхозларнинг жамоат хўжалигини комплекс асосда ривожлантирамиз.

Колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан янада мустаҳкамлаймиз, уларнинг бойлигини оширамиз, колхоз ҳаётининг асосий қонуни бўлган қишлоқ хўжалик артелининг сталинча Уставига қаттиқ риоя қилинишини та'минлаймиз. Қишлоқ хўжалик артели Уставининг бузилиши каби ярамас ҳолларга тамомила барҳам берамиз, жамоат ерларидан тўғри фойдаланишни та'минлаймиз, колхозларда меҳнатни яхши уюштирамиз, ишлабчиқариш бригадаларини мустаҳкамлашга жуда катта э'тибор берамиз. Колхозларда меҳнатни ҳисобга олиш ва меҳнатга ҳақ тўлаш ишларини яхши йўлга қўямиз, ҳарбир бригадада меҳнат унумини ошишига эришамиз.

Кейинда қолаётган колхоз, совхоз ва МТСларга алоҳида э'тибор берамиз, уларни қолоқликдан чиқариш ва илғорлар даражасига етказиш учун зарур чораларни кўрамиз. Пахтачилик ишлари соҳасидаги барча камчиликларни ҳартарафлама ва дадил танқид қилиш асосида тугатамиз.

Пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун, пахтачиликни янада зўр бериб [illegible] вожлантириш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарайлик!

Ўзбекистон ва Озарбайжоннинг ҳарбир колхозчиси, ҳарбир совхоз иш[illegible]си ва тракторчиси ҳосилни ошириш учун, пахтанинг ялпи ҳосилини кўпа[illegible]риш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада иштирок қилиши керак.

Фидокорона меҳнат қилиб, социалистик мажбуриятларимизни тўла ва о[illegible]риб бажариш — Ўзбекистон ва Озарбайжон пахтакорларининг шарафли и[illegible]дир. Ўртоқ Сталиннинг пахтакорлар эҳтиёжлари тўғрисида қилаётган буюк [illegible]хўрлигига жавобан ҳарбир колхозда, ҳарбир бригадада мўл ҳосил етишти[illegible]лик.

Ленин байроғи остида, улуғ Сталин етакчилигида коммунизм ғалабаси са[illegible] олға!

Ушбу шартноманинг бажарилиши Ўзбекистон ССР ва Озарбайжон ССРда бир вақт ичида ўзаро текширишдан ўтказилсин. Биринчи текшириш 10 июльдан 20 июльгача, иккинчи текшириш 1 августдан 15 августгача ўтказилсин.

СССР Пахтачилик министрлигидан ва «Советское хлопководство» газетаси редакциясидан 1950 йилда пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун ўтказилаётган социалистик мусобақамизнинг арбитри бўлиш сўралсин.

ЎЗБЕКИСТОН ВА ОЗАРБАЙЖОН РЕСПУБЛИКАЛАРИ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ТОПШИРУВИГА БИНОАН ШАРТНОМАГА ҚУЙИДАГИЛАР ҚЎЛ ҚЎЙДИЛАР:

Озарбайжон ССРдан:

ГЕЙДАРОВ Н. Г. — Озарбайжон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси.
ҚУЛИЕВ Т. И. — Озарбайжон ССР Министрлар Советининг Раиси.
БАГИРОВ М. Д.—Озарбайжон К(б)П Марказий Комитетининг секретари.
ЁҚУБОВ Т. — Озарбайжон К(б)П Марказий Комитетининг секретари.
ГАСАНОВ Г. — Озарбайжон К(б)П Марказий Комитетининг секретари.
СЕИДОВ Г. А. — Озарбайжон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари.
ҲАЛИЛОВ А. — Озарбайжон ССР Пахтачилик министри.
ГУЛМАМЕДОВ И. — Озарбайжон ССР Сув хўжалиги министри.
МУСТАФАЕВ И. Д. — Озарбайжон ССР Фанлар академиясининг академик-секретари.
АБИЛОВ Н. — Озарбайжон К(б)П Пушкин район комитетининг секретари.
БАГИРОВА Басти — Қосим-Измаилов районидаги Ворошилов номли колхознинг звено бошлиғи, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
АБДУЛЛАЕВ И. К. — Озарбайжон ССР Қишлоқ хўжалиги министри.
ГАСАНОВА Шомома — Карягин районидаги «1-нчи Май» колхозининг звено бошлиғи, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
ГАСАНОВА Қизгаит — Пушкин районидаги Тельман номли колхознинг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
ЖАВАДОВ Ф.—Норошен районидаги Мясников номли колхознинг раиси.
ЖЕБРАИЛОВ Абдулла — Гиоқчай районидаги Калинин номли колхознинг раиси.
КЕРИМОВА Сурайё — Оғдам районидаги Тельман номли колхознинг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
БАГИРОВ Оллохверди — Сафаралиев районидаги Ленин номли колхознинг раиси.
ГАЖИЕВ Солих — Уджар районидаги Ленин номли колхознинг раиси.
ЗЕЙНАЛОВ Юсуф — Евлах районидаги Сталин номли колхознинг раиси.
ШАРИФЛИ И. — Шамхор районидаги «Инқилоб» колхозининг раиси.
ГАНБАРОВА Зейнаб — Оғдош районидаги «Азарбайжанская Конституция» колхозининг звено бошлиғи.
КРЕМЛЕВА Е.—Озарбайжон ССР Пахтачилик министрининг ўринбосари.
САМЕДОВ Қудрат — Сальян районидаги «Красний Азарбайжон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Ўзбекистон ССРдан:

РАШИДОВ Ш. — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси вазифасини ижро этучи.
МАВЛОНОВ А. — Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси.
НИЕЗОВ А. — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг секретари.
МЕЛЬНИКОВ Р. — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг секретари.
КАМОЛОВ С. — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг секретари.
ГАБРИЭЛЬЯН Г. — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари.
АЛИМОВ О. А. — Ўзбекистон ССР Пахтачилик министри.
ШАМСИДДИНОВ Ф. — Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министри.
НУРИДДИНОВ З. — Андижон область, Чинобод район ижроия комитетининг раиси.
ЖЎРАБОЕВА Т. — Андижон область, Олтинкўл районидаги Ленин номли колхозининг раиси.
ОМОНБОЕВ Ҳ. — Андижон районидаги Дзержинский номли колхознинг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
ҲАЙДАРОВ У. — Ўзбекистон К(б)П Фарғона область, Бувайда район комитетининг секретари.
УБАЙДУЛЛАЕВ Д. — Наманган районидаги Сталин номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
АМИНОВ К. — Наманган область, Чортоқ район пахтачилик бўлимининг бошлиғи.
ҚАЮМОВ С.—Фарғона область, Водил район ижроия комитетининг раиси.
ПОЛТАВЧЕНКО З. — Тошкент область, Қорасув район пахтачилик бўлимининг бош агрономи.
ТУРАНОВ Т. — Тошкент область, Янгийўл районидаги Ворошилов номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
ОРТИҚОВ А. — Тошкент область, Янгийўл районидаги Юсупов номли колхознинг раиси.
АСАМБОЕВ А. — Тошкент область, Янгийўл районидаги Каганович номли колхознинг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
ЙЎЛДОШЕВА Н. — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.
МАҲМУДОВ М. Ф. — Ўзбекистон ССР Пахтачилик министрининг ўринбосари.

ЎЗБЕК ХАЛҚИ ТИНЧЛИК УЧУН ОВОЗ БЕРМОҚДА

☆

Ҳаддидан ошган атомчилар жиловлаб қўйилсин!

КОГОН, (ЎзТАГ). Америка империалистларининг Қуриядаги қабиҳ агрессияси Когон меҳнаткашларини бениҳоя ғазаблантирди. Ишчилар, хизматчилар Стокгольм Мурожаатига имзо тўплаш муносабати блан чақирилган митингларда ҳаддидан ошган атомчиларни жиловлаб қўйишни талаб этмоқдалар.

— Биз Стокгольм Мурожаатига қўл қўйишимиз блан, Ватанимизнинг қудратини янада ошириш учун стахановча меҳнат қилишга сўз берамиз, — деди ёғ заводи коллективининг йиғилишида стахановчи Жума Комилов. — Мен иш нормамни ҳар куни ошириб бажариш мажбуриятини оламан.

Заводнинг бошқа кўп ишчилари ҳам ўртоқ Комиловдан ўрнак олиб, оширилган мажбуриятлар олдилар. Заводнинг бутун коллективи Тинчлик тарафдорлари Стокгольм Мурожаатига қўл қўйди.

Шаҳардаги бошқа корхоналарнинг коллективлари ҳам Мурожаатга қўл қўйиб, янги мажбуриятлар олмоқдалар.

☆

Хоразм область меҳнаткашларининг бирдамлиги

Хоразм область, Қўшкўпир районидаги Сталин номли колхоз а'золарининг йиғилишига бирнеча юз киши келди. Улар Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитетининг Мурожаатига хайриҳоҳ эканликларини изҳор қилдилар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Дурдипошша Ёқубова бундай деди:

— Биз, совет кишилари учун ўз Ватанимиздан кўра ҳам азиз нарса йўқ. Инглиз-америка империалистлари тинч меҳнатимизни бузмоқчи бўладилар, лекин улар тарих сабоқларини унутаётирлар. Улар янги уруш чиқаришга уриниб, қурия халқининг ички ишига аралашдилар. Биз бу Мурожаатга янада яхшироқ ишлаш, пахтадан мўл ҳосил етиштириш, чорвачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тормоқларини ривожлантириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларимизни ошириб бажариш блан жавоб беришимиз керак!

Хоразм областининг меҳнаткашлари инглиз-америка империалистларининг Қурия ишларига аралашувига қарши норозилик билдириб, Стокгольм Мурожаатига якдиллик блан қўл қўймоқдалар ва янги социалистик мажбуриятлар олмоқдалар.

Сўнгги уч кун ичида Қўшкўпир районидаги Сталин номли, Молотов номли, Хева районидаги «Учқун», «Ўзбекистон», Сталин номли, Урганч районидаги Ленин номли ва бошқа кўп колхозларда ғўза парвариши кучайиб кетди. Колхозчилар июль ойида ғўзаларни яна 3 марта парвариш қилиш учун курашмоқдалар.

Шовот районидаги «Большевик» колхозининг а'золари гектаридан 35 центнер ўрнига 40 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун курашишга қарор қилдилар.

Урганч пахта заводининг коллективи стахановча «Тинчлик вахтаси»да туриб ишлаб, меҳнат унумини анча оширди. Завод ҳар куни пландан ташқари талай миқдорда маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Тинчликни ҳимоя қилиш тўғрисидаги Стокгольм Мурожаатига ҳозирдаёқ Хоразм область меҳнаткашларидан 140 мингдан ортиқ киши қўл қўйди.

☆

Қашқадар'ё ғаллакорларининг жавоби

ҚАРШИ, (ЎзТАГ). Областьнинг ғаллакорлари ўртасида Стокгольм Мурожаатига имзо тўплаш кампанияси давлатга ғалла топшириш сур'атини тезлатиш шиори остида ўтмоқда. Колхозчилар ватанпарварлик ҳисларини изҳор қилиб, давлатга ғалла топшириш муддатларини қисқартирмоқдалар. Кўкабулоқ районидаги «Қаҳрамон» колхозининг а'золари областьда биринчи бўлиб давлатга ғалла топшириш мажбуриятини бажардилар.

Бешкент районидаги Молотов номли, «Иттифоқ», Ғузор районидаги Ленин номли, Сталин номли, Ворошилов номли колхозлар йиллик топшириқни бажарай деб қолдилар.

Стокгольм Мурожаатига қўл қўйиш кунларида тайёрлаш пунктларига Қашқадар'ё колхозларидан буғдой ва арпа ортган юзларча карвон келди.

Областьда ўтган йили шу вақтдагига қараганда бирнеча минг тонна кўп ғалла тайёрланди. Қарши, Бешкент, Косон, Деҳқонобод, Қамаши, Яккабоғ районларининг колхозлари давлатга арпа топшириш планини бажардилар.

Етук мутахассислар тайёрлаб берамиз

Тошкентдаги ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида ёзги имтиҳонлар сессияси тамомланди. Студентлар имтиҳонларни муваффақиятли топшириб, ҳозир геодезия, гидрометрия, трактор ва автомобиль, бинокорлик машиналари бўйича тажриба ишларини олиб бормоқдалар. Студентларнинг катта бир группаси Челябинскдаги тракторсозлик заводига, Волга — Дон каналига ҳамда бошқа корхона ва гидротехника қурилишларига тажриба тўплаш учун борадилар.

Ёзги имтиҳон сессиясида ўқувчиларга нисбатан талабчанлик анча оширилди ва баҳо беришда ҳечқандай либерализмга йўл қўйилмади. Бу тадбирлар марксизм-ленинизм назариясини ҳамда илғор совет техникаси ва фанини тўла эгаллаган юқори малакали инженерлар етиштириш имконниятини беради.

Бу йил янгидан ташкил этилган ер тузиш ва гидроэнергетика факультетларини ҳамда гидромелиорация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультетларини ёш мутахассислар тамомлаб чиқдилар.

Ер тузиш факультети биринчи марта мутахассислар тайёрлаб чиқарди. Бу факультетнинг 28 студенти яқинда диплом лойиҳаларини ёқлади.

Ер тузувчиларнинг колхозларни ички хўжалик ишларини мустаҳкамлаш, колхоз, совхоз ва МТС ларнинг территорияларини ташкил этиш масалаларига бағишланган диплом лойиҳалари катта аҳамиятга эгадир. Аҳоли яшайдиган пунктлар, алмашлаб экиш далалари, иҳота дарахтларининг лойиҳалари айниқса диққатга сазовордир.

Янги факультетни тамомлаб чиққан ёш мутахассисларга ер тузувчи инженерлик дипломлари топширилди. 12 инженер, шу жумладан, И. И. Шарабаров, А. Ф. Шаппо ва И. Н. Иброҳимов ўртоқлар а'ло даражада диплом олдилар.

Профессор-ўқитувчилар коллективи ва партия ташкилотининг пухта ишлаши, факультет декани доцент М. М. Масловнинг яхши раҳбарлик қилиши туфайли янги факультет биринчи ер тузувчи инженерлар тайёрлаб чиқаришда катта муваффақиятга эришди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг Ер тузиш бошқармаси ёш мутахассислар тайёрлашда факультетга яқиндан ёрдам берди.

Қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультети эса ўн еттинчи марта механик-инженерлар тайёрлаб чиқарди. Факультетни бу йил тамомлаган 34 студентнинг ҳаммаси диплом лойиҳаларини муваффақиятли бажариб, белгиланган муддатда Давлат имтиҳон комиссиясига топширадилар.

Диплом лойиҳаларининг кўп кисми ...да муҳим темаларда ёзилган. Ўртоқ ...симбоев Янгийўл районидаги 2-нчи ...Снинг ишхонасини қайта қуриш ло...ҳасини тайёрлади.

Давлат имтиҳон комиссияси ўртоқ Г. П. Ильиннинг «Пахтакор МТСларда агрегатларни КД—35 маркали универсал тракторлари базасида ташкил этиш» деган темадаги диплом лойиҳасини институтнинг илмий ишлар тўпламида нашр этишга тавсия қилди.

Ўртоқ М. Кимнинг «МТСлар учун ишхоналар лойиҳаси» ва ўртоқ В. Огайнинг «У—1 тракторига тиркаладиган ҳайдаш культиватори» темаларидаги лойиҳалари яхши баҳо олди.

Дипломат В. И. Конторович электролитда металлни қиздирадиган станок конструкциясини ишлаб чиқариш блангина чегараланмай, бу станокнинг бир нусхасини институт устахонасида тайёрлаб, институтда ва электромеханика заводида станокнинг ишлашини ҳам кўрсатиб берди.

Қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультетини тамом қилганлардан Г. П. Ильин, Г. М. Рудаков ва П. А. Самойлов ўртоқларга а'ло даражали диплом топширилди.

Факультет декани В. В. Булкин, ўқитувчилар коллективи, институтнинг партия ва жамоат ташкилотлари аҳиллик блан ишлаб, юқори малакали инженерлар тайёрлашга муваффақ бўлдилар.

Механик — инженерларнинг асосий қисми Ўзбекистон ССР Пахтачилик министрлигига қарашли мотор-ремонт заводлари ва машина-трактор станцияларига ишга юборилди.

Кўпгина ёш мутахассис Ўзбекистондаги ва Ўрта Осиёнинг бошқа қардош республикаларидаги машина-чорвачилик станцияларида, машина-экскаватор станцияларида ишлайдилар.

Гидроэнергетика ва гидромелиорация факультетларининг дипломчилари ҳам диплом лойиҳалари устида ишламоқдалар. Бу факультетларда диплом ёқлаш август ойида ўтказилади.

Институтни тамомлаб чиқувчилар ўрнига, институтдаги бешта факультетнинг биринчи курсларига 450 янги студент қабул қилинади.

Ўзбек қиз ва йигитлари учун Тошкентдаги ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг эшиги кенг очиқ.

Институт Ўзбекистон К(б)П X с'ездининг республика пахтачилиги учун айниқса маҳаллий миллат ёшларидан инженерлар тайёрлаш ҳақидаги кўрсатмаларини муваффақият блан бажариш йўлида республиканинг партия ва совет ташкилотлари институтга билим савияси етарли, инженерлик касбини эгаллаш лаёқатига эга бўлган кўплаб ёшларни юборадилар, деб умид қиламиз.

Доцент **Г. А. КОШЕВНИКОВ.**
Тошкентдаги ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти директорининг вазифасини бажарувчи.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Мактаб ремонти кечиктирилмасин

Бу йил Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг буйруғи блан Оржоникидзе районн марказидаги Максим Горький номли 2-нчи ўрта мактабдан ажратилиб, Алишер Навоий номли 10 йиллик мактаб очилган эди. Аммо мактаб очилишга очилдию, уни янги ўқув йилига тайёрлаш ҳечкимнинг эсига келмади. Бу йил мактабда 700 дан ортиқ бола ўқиши мўлжаллангани ҳолда, ҳозиргача мактабнинг битта ҳам синфи ремонт қилингани йўқ. Мактабда стол ва стуллар етарли эмас.

Мактаб директори ўртоқ Ғозиев бу тўғрида шундай деди:

— Мактабни номига очиш блан қаноатланмоқдалар. Ўқиш биноларини тайёрлаш, асбоб-ускуналар сотиб олиш ва ўқитувчиларни уй-жой блан та'минлаш район раҳбарларининг ҳам, халқ маорифи раҳбарларининг ҳам эсларига келмаётир.

Биз Алишер Навоий номли мактабни янги ўқув йилига ўз вақтида тайёрлашни талаб этамиз.

Х. РУЗИХУЖАЕВ.
С. НАЗАРОВ.

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Маданий эҳтиёжлар учун зарур бўлган нарсалар ўз вақтида етказиб берилсин“

«Қизил Ўзбекистон»нинг шу йил 24 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа остида редакцияга хат босилиб, унда Қорақалпоғистон АССРнинг Тўрткўл районидаги магазинларда «Родина» радиоприёмниклари учун зарур бўлган батареялар йўқлиги кўрсатилган эди.

«Ўзбекбирлашув» савдо бошқармаси хатдаги фактлар тўғри топилганлигини ва Қорақалпоғистон республика матлубот жамиятига «Родина» радиоприёмниклари учун етарли батареялар ташиб келтириб, уларни Тўрткўл район магазинларида сотиш ҳақида кўрсатма берилганлигини редакциямизга хабар қилди.

Андижон область Балиқчи районидаги Охунбобоев номли колхознинг дала шийпонида. **Суратда:** агитатор коммунист **Мирзаабдулла Ҳамдамов** ўртоқ Абдусалом Эгамов бошлиқ комсомол-ёшлар звеносининг а'золарига газета ўқиб бермоқда. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Колхоз қишлоқларида социалистик посёлкалар

Самарқанд область, Ургут районининг колхозларида йилдан-йилга янги қурилиш ишлари кучаймоқда. Район колхозлари 1949 — 50 йиллар мобайнида 30 дан ортиқ клуб, кутубхона, 18 та болалар яслиси, 45 та агитпункт ва 33 та катта тамаки саройи қурдилар.

Қоратепа, Сариқтепа, Мирзақишлоқ, Холмат ва Ўрамас қишлоқ советлари телефонлаштирилди.

«Деҳқон», Калинин номли, Сталин номли колхозларда ҳар бири 120 киловатт кучга эга бўлган электр станциялар қурилиб, 3 мингдан ортиқ колхозчининг уйи, колхоз идоралари, клублар, кутубхоналар, чорвачилик фермалари ва колхоз саройлари ёритилмоқда.

Район колхозларида 2 йил мобайнида 3 мингга яқин колхозчи янги қурилган уйларга кўчиб кирди. Илонли қишлоқ советидаги «Ихтиёр», «Ўзбекистон бешйиллиги», Сталин номли колхозларда колхозчиларнинг деярли ҳаммаси янги қурилган уйларга кўчиб кирди.

«Ихтиёр» колхози жойлашган қишлоқни 1950 — 51 йиллар ичида посёлкага айлантириш юзасидан лойиҳа тузилди. Шунингдек, Ўрамас қишлоқ совстидаги «Олдинга», Холмат қишлоқ советидаги «Штаб» ва Мирзақишлоқ қишлоқ советидаги Юсупов номли колхозларнинг маркази ҳам посёлкага айлантирилади. Ҳозирги кунларда бу колхозларда қурилиш ишлари жадал сур'атлар блан давом этмоқда.

М. НУ'МОН.

Маданият хроникаси

ХОРАЗМ

Хоразм область Давлат музикали драма театрида томошабинлар конференцияси бўлди. Конференцияда Г. Мухторовнинг «Оила номуси», К. Яшин ва Н. Муҳаммедовнинг «Гулсара» ва Навоий достони асосида ишланган «Лайли ва Мажнун» спектакльлари томошабинларга кўрсатилди ҳамда муҳокама қилинди.

М. Худойберганов.

☆

Хева шаҳридаги ўлкани ўрганиш музейи кенгайтирилмоқда. Музейга ўзбек ва Қорақалпоқ халқларининг тарихий ёдгорликларини ва маданий бойликларини кўрсатадиган янги экспонатлар келтирилди. Музей томошабинларни жуда қизиқтирмоқда.

Б. Абдушариф.

☆

Хева районидаги кўп колхозларда кутубхоналар ташкил этилмоқда. Сталин қишлоқ советидаги «VII Партс'езд» колхозида янги кутубхона ташкил қилиниб, 3.000 сўмлик китоб сотиб олинди. Шунингдек, Ўзбекистон қишлоқ советидаги «Комсомол» колхозида, Молотов қишлоқ советидаги Свердлов номли ва бошқа колхозларда ҳам кутубхоналар ташкил этилмоқда.

А. Бобожонов.

БУХОРО

Ғиждувон район, Улфатбиби қишлоқ советидаги Ленин номли ўрта мактабни бу йил 61 йигит ва қиз тамомлади. Бу — мактабнинг X синф болаларини еттинчи марта чиқаришидир.

Қ. Қиличов.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

Қипчоқ районида бошланғич ва ўрта мактаблар ўқитувчиларининг малакасини ошириш бир ойлик курси очилди. Курсда 30 дан ортиқ ўқитувчи ўз малакасини оширмоқда.

А. Эшматов.

НАМАНГАН

Наманган район, Молотов қишлоқ совети қошидаги қироатхона (мудири ўртоқ Жакбаров)нинг китоб фонди тобора ортмоқда. Қироатхонада 1.500 сўмлик турли китоб бор. Қироатхона бирнеча юз а'зога эга.

У. Кенжаев.

☆

Чуст район, Варзик қишлоқ советидаги Энгельс номли 6-нчи ўрта мактабни 35 йигит ва қиз тамомлади. Булардан 16 ўқувчи тожик қизларидир. Мактабни битирган ёшларнинг ҳаммаси олий ўқув юртларига бориб ўқийдилар.

Н. Дадажонов.

САМАРҚАНД

Бошланғич ва ўрта мактаб ходимлари касаба союзининг область комитети (раиси ўртоқ Юсупова) Самарқанддан 20 километр масофадаги Оғалик деган гўзал ерда 800 ўқувчи учун пионерлар лагери очди. Лагерьда областьнинг пионер ва ўқувчилари дам олмоқдалар.

М. Власов.

ТОШКЕНТ

Ўзбекистон ССР Адлия министрлиги қарамоғидаги Суд ва прокуратура ходимлари тайёрлаш икки йиллик мактабини бир тўда ўқувчилар муваффақиятли тамомлаб чиқдилар. Рашид Азизов, Ш. Шодмонов, Халима Фатхуллаева, Мухтор Ирисбоев ўртоқлар мактабни а'ло баҳо блан тамомладилар.

Қ. Тўраев.

ФАРҒОНА

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг қишлоқ хўжалик институти ходимларидан Саидалиев, Зиёвуддинов ва Стеценко ўртоқлар Киров районидаги Сталин номли, Фрунзе номли, «Обод*он» колхозларига тез тез бориб турадилар. Улар Фрунзе номли колхоздаги тажриба участкасида илғор агротехника фанини амалда қўллаб, тажриба ўтказмоқдалар.

Э. Мўқимов.

Совет Ҳукуматининг Триест масаласи юзасидан Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия ва Франция Ҳукуматларига юборган Нотаси

СССР Ташқи Ишлар Министрлиги 16 июньда Совет Ҳукуматининг Триестдаги аҳвол тўғрисида 20 апрельдаги Нотасига Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия ва Франция ҳукуматларининг жавоб ноталарини олди.

Уч давлат ҳукумати ўз ноталарида Совет Ҳукуматининг мазкур нотасидаги таклифларга жавоб беришдан бўйинтовладилар. Бу таклифлардан кузатилган мақсад Италия блан тузилган Сулҳ Шартномасининг Триестга доир қисмининг Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия ва Франция томонидан бузилишига хотима бериш эди.

Шу муносабат блан, СССР Ташқи Ишлар Министрлиги 8 июльда Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия ва Франция ҳукуматларига Совет Ҳукуматининг нотасини юборди.

Қуйида Америка Қўшма Штатлари ҳукуматига юборилган нотанинг тексти келтирилади.

«Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг шу йил 16 июньда Эркин Триест Территорияси масаласи юзасидан Совет Ҳукуматининг шу йил 20 апрельдаги нотасига жавобан нота топширганлиги муносабати блан Совет Ҳукумати қуйидагиларни айтишни зарур деб ҳисоблайди.

Совет Ҳукумати 20 апрельдаги нотасида Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия, шунингдек Франция ҳукуматларининг Италия блан тузилган Сулҳ Шартномаси юзасидан ва 1946 йил 12 декабрьда Нью-Йоркда Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция ва СССР Ташқи Ишлар Министрлари томонидан имзоланган протокол юзасидан ўз зиммаларига олган халқаро мажбуриятларни қўпол равишда бузаётганликларини кўрсатадиган аниқ фактларни келтирди. Масалан, Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия ва Франция ҳукуматлари ўз зиммаларига олган халқаро мажбуриятларга қарамай, Эркин Триест Территорияси Губернаторининг тайинланишига доим халақит бериб келдилар. Совет Ҳукумати Қўшма Штатлар, Буюк Британия ва Франция ҳукуматлари томонидан губернаторлик лавозимига кўрсатилган номзодларни тайинлашга рози бўлган ҳолларда ҳам мазкур мамлакатларнинг ҳукуматлари Губернаторнинг тайинланишига тўсқинлик қилиб келдилар. Совет Ҳукуматининг нотасида Италия блан тузилган Сулҳ Шартномасининг моддаларига мувофиқ, Эркин Триест Территорияси аҳолисига демократик ҳуқуқлар бериш ўрнига, бу территорияда полиция ўзбошимчалиги ҳукм сураётганлиги, бундай ўзбошимчалик Триестда инглиз-америка ҳарбий ма'мурларининг хўжайинлик қилиши натижасида вужудга келганлиги ҳам кўрсатилган эди. Нотада, Сулҳ Шартномасида кўзда тутилган Доимий Низом, шунингдек Эркин Триест Территориясининг мувақкат идора усули тўғрисидаги Низом Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия ва Франция ҳукуматларининг айби блангина шу вақтгача амалга оширилмаганлиги ва Мувақкат Ҳукумат Совети тузилмаганлиги та'кидланган эди. Америка ва англия қўшинлари ҳамда ҳарбий-денгиз кучлари ҳануз Триестда қолмоқдалар. Бунинг натижасида Триест Англия-Американинг қонунга хилоф суратда ҳарбий-денгиз базасига айлантирилди ва инглиз-америка қўшинларини Триестдан олиб кетиш учун белгиланган қонуний муддатларнинг ҳаммасига риоя қилинмади.

Совет Ҳукумати ўз нотасида қуйидагиларни талаб қилган эди:

1. Эркин Триест Территориясининг мувақкат идора усули тўғрисидаги Низом дарҳол жорий қилинсин.
2. Эркин Триест Территориясининг Губернатори дарҳол тайинлансин.
3. Сулҳ Шартномаси шартларига мувофиқ суратда Эркин Триест Территориясининг Мувақкат Ҳукумат Совети тузилсин.
4. Эркин территория Доимий Низомини амалга ошира бошлаш вақти белгилансин.
5. Инглиз-американлиларнинг Триестда қонунга хилоф суратда вужудга келтирилган ҳарбий-денгиз базаси тугатилсин.
6. Инглиз ва америка Қўшинлари Эркин Триест Территорияси тупроғидан олиб кетилсин.

Америка Қўшма Штатлари Ҳукумати Совет Ҳукуматининг нотасидаги таклифларга жавоб қайтаришдан бўйинтовлади. Бундан ташқари, Америка Қўшма Штатлари Ҳукумати эндиликда Сулҳ Шартномаси юзасидан олинган мажбуриятларни бузишни Совет Ҳукуматига очиқдан-очиқ таклиф этмоқда ва 1948 йил 20 мартда ўзи томонидан илгари сурилган таклиф «Сулҳ Шартномасини ўзгартиришда Совет Ҳукуматини қатнашишга чақиришдан иборат эди» деган баҳонани келтиради. Бу ишларнинг ҳаммаси Италия блан тузилган Сулҳ Шартномасининг шартларини бажариш иложи бўлмаганлиги учун жавобгарлик гўё Совет Иттифоқи зиммасига юкланади деган баҳоналар блан қилинмоқда.

Совет Ҳукумати Эркин Триест Территорияси масаласи юзасидан 20 апрельдаги нотасида баён қилинган ўз позициясини қувватлайди ва Америка Қўшма Штатлари Ҳукумати, шунингдек Буюк Британия ва Франция Ҳукуматлари Италия блан тузилган Сулҳ Шартномасининг Эркин Триест Территориясига доир моддаларини бажармаганликлари учун улар зиммасига жавобгарлик юкланажагини яна бир марта кўрсатиб ўтишни зарур деб ҳисоблайди.

Совет Ҳукумати Италия блан тузилган Сулҳ Шартномасининг моддалари сўзсиз бажарилсин ва Совет Ҳукуматининг 1950 йил 20 апрель нотасида Эркин Триест Территориясига нисбатан белгиланган тадбирлар амалга оширилсин, деб қаттиқ талаб этади».

Шу мазмундаги ноталар Буюк Британия ва Франция ҳукуматларига ҳам юборилди.

Йиллик планни 10 сентябрьда бажарамиз

Самарқанддаги 8-нчи ғишт заводлари бошқармасининг коллективи саноат, транспорт ва қурилиш ходимлари республика кенгаши қатнашчиларининг мурожаатини муҳокама қилди. Коллектив ёз мавсумида ҳар ойда ойлик планнинг 150 проценти миқдорида хом ва пишиқ ғишт чиқариб, йиллик планни 10 сентябрьгача бажариш ва пландан ташқари 6 миллион дона хом ғишт тайёрлаб, уни пишириш мажбуриятини олди.

Шу йил 15 августгача ишчилар учун иккита уй-жой қурилади, уй-жойлар ва ишлабчиқариш бинолари ремонти 1 октябрьгача тамомланади. Йил охиригача 240 тонна кўмир, 40 минг киловатт соат электр қуввати тежалади, 15 кун тежалган ёқилғи ва электр қуввати ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Коллектив ўз зиммасига олган мажбуриятларини шараф блан бажармоқда. Июнь ойи плани муддатидан 9 кун олдин адо этилди.

Н. ХОЖИЕВ.
8-нчи ғишт заводлари бошқармасининг директори.

Стахановчиларнинг учрашуви

Яқинда, Чирчиқ шаҳрида машинасозлик корхоналаридаги металлни жадал усул блан қирқувчи стахановчиларнинг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда «Ташсельмаш» заводининг металлни жадал усул блан қирқувчи стахановчиси ўртоқ Судаков ўзининг илғор иш методларини сўзлаб берди.

«Средазхиммаш» заводининг бош технологи ўртоқ Александров корхонада металлни жадал усул блан қирқувчилар сафи тобора кенгаяётгани, бир гуруҳ токарьлар ҳозирнинг ўзидаёқ металлни жадал усул блан қирқишга кўчганлари ҳақида, заводнинг механика цехида Крисин ва Абхаиров ўртоқлар металл қирқишни минутига 300 метрга етказаётганликларини гапирди.

«Чирчиқсельмаш» заводининг стахановчи токари Протанский, электрохимия комбинатининг стахановчиси Соловиненко ўртоқлар ҳам ўз тажрибаларини сўзлаб бердилар.

А. ЛЕВАК.

Саноатда меҳнат унумини ошириш йўллари

Коммунистлар партияси ва совет ҳукумати социалистик қурилишнинг ҳамма даврларида саноатда меҳнат унумини ошириш масалаларига алоҳида э'тибор бериб келдилар ва э'тибор бериб келмоқдалар.

«Меҳнат унуми, — деб ёзади В. И. Ленин, — проварднда, янги ижтимоий тузумнинг ғалаба қозониши учун энг муҳим, энг асосий шартдир» (Асарлар, XXIV том, 342 бет).

Меҳнат унумини ошириш — коммунизм сари муваффақият блан олға боришнинг асосий ва ҳал қилувчи шартидир. Совет жамиятимизни янада давлатли қилиш, кенг исте'мол буюмларини коммунизм принципи асосида, я'ни жамият а'золарининг талабига қараб тақсимлашга кўчиш учун, ўртоқ Сталин айтганидек «...мамлакат шундай меҳнат унумига эга бўлиши керакки, у илғор капиталистик мамлакатлардаги меҳнат унумидан ошиб кетадиган бўлсин. Бусиз маҳсулотлар ва ҳархил исте'мол аш'ёларининг мўл бўлиши тўғрисида ўйлашга ўрин ҳам йўқ» («Ленинизм масалалари», Ўздавнашр 11-нчи нашри, 614 бет).

Меҳнат унуми бир ишчининг муайян вақт ичида ишлаб чиқарган маҳсулотининг миқдори блан, ёки ишлаб чиқарилган маҳсулот ва уни ишлаб чиқариш учун сарф қилинган вақтнинг нисбати блан ўлчанади. Меҳнат унуми оширилиши туфайли ҳарбир ишчининг муайян вақтда: бир соатда, бир сменада, бир ойда ёки бир йилда ишлаб чиқарадиган маҳсулотининг миқдори ҳам кўпаяди. Шу блан бирга ишчилар хомаш'ё, асосий ва ёрдамчи материаллар, ёқилғи, электр қуввати вахоказоларни тежаш йўли блан ҳам меҳнат унумини оширадилар. Бу тежаш ма'лум миқдордаги хомаш'ё ва асосий материаллардан қўшимча равишда маҳсулот ишлаб чиқариш имконниятини беради. Бу эса хомаш'ё, асосий материаллар вахоказолар ишлаб чиқарадиган саноат тармоқларида меҳнат унумини ошириш демакдир. Бинобарин, меҳнат унумини ошириш — муайян вақтда ишлаб чиқариладиган маҳсулот миқдорини тобора оширишга, таннархини пасайтиришга, озиқ-овқат ва саноат моллари нарх наволарини камайтиришга, кенг меҳнаткашлар оммасининг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини оширишга олиб келади.

Коммунистлар партияси раҳбарлик қилаётган Совет Иттифоқининг қаҳрамон ишчилар синфи меҳнат унумини тарихда мисли кўрилмаган сур'атлар блан мунтазам суратда ва тинмай оширмоқда. Биринчи бешйилликда СССРда меҳнат унуми 41 процент, иккинчи бешйилликда планда кўрсатилган 63 процент ўрнига 82 процент ошди. Учинчи бешйиллик планда саноатда меҳнат унумини 65 процент ошириш кўзда тутилган эди. 1937 йилда СССР саноатида меҳнат унуми чор Россиясида саноатнинг энг юксалган даври — 1913 йилга нисбатан йиллик маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича 335,5 процентни, ҳар соатда ишлаб чиқарилган маҳсулот бўйича эса 456,3 процентни ташкил этди.

Социалистик саноатимиз урушдан кейинги сталинча бешйилликда шахдам қадамлар блан юксалмоқда. 1947 йилда меҳнат унуми 1946 йилдагидан 13 процент, 1948 йилда 1947 йилдагидан 15 процент оширилиб, урушгача бўлган даражадан анча кўпайди, 1949 йилда эса 1948 йилдагидан 13 процент ошди. СССР да меҳнат унумини оширишда эришилган сур'атлар капиталистик мамлакатлар саноатининг энг юксалган давридаги сур'атдан ҳам анча ошиқдир. Масалан, СССР да 1929 — 1937 йилларда меҳнат унуми 103 процент ошди. Капиталистик мамлакатларда шу даврда меҳнат унуми фақат 4 процент ошди. Америка Қўшма Штатларида эса 3 процент камайди. 1949 йилнинг ўзидагина совет саноатининг даражаси 20 процент ошди. Америка Қўшма Штатларининг саноати эса 22 процент камайди.

Меҳнат унумини бундай тез сур'атлар блан ошириш фақат социализм мамлакатидагина мумкиндир. СССРда ишлабчиқариш қуроллари ва воситаларига хусусий мулкчилик, ишлабчиқаришда анархия ва кризислар йўқотилди, кишининг киши томонидан эксплоатация қилиниши тугатилди, қашшоқлик ва ишсизлик абадий йўқотилди. Мамлакатимизда меҳнат капитализм давридагидек хўрлик ва оғир юк эмас, балки шон ва шараф иши бўлиб қолди.

Социализм жамиятнинг эҳтиёжларини қондиришда техника ва фаннинг барча ютуқларидан тўла фойдаланиш учун катта имконият яратди. Совет кишиларининг озод ижодий меҳнати саноат ва транспортни тинмай юксалтириш, социалистик давлатимизнинг иқтисодий асосларини мустаҳкамлаш, халқимизнинг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини оширишни та'минлайди. Ана шунинг учун ҳам совет кишиларининг меҳнати озод меҳнатдир, бу меҳнатнинг унуми эса ана шундай тез ва тўхтовсиз ошаборади.

Ўртоқ Сталин XVI с'ездда ВКП(б) Марказий Комитетининг иши тўғрисида қилган ҳисобот докладида партиянинг меҳнат унумини ошириш учун кураш йўлларини қуйидагича та'рифлаган эди:

«Бу проблемани ҳал қилишда партиянинг тадбирлари уч йўл блан боради: меҳнаткашларнинг моддий аҳволини систематик суратда яхшилаш йўли блан, саноат ва қишлоқ хўжалиги корхоналарида ўртоқлик меҳнат интизомини ўрнатиш йўли блан, ниҳоят, социалистик мусобақа ва ударникликни ташкил этиш йўли блан боради. Булар ҳаммаси яхшиланган техника ва меҳнатнинг рационал равишда уюштирилиш базасида олиб борилаётир» (Асарлар, 12-нчи том, 329 бет).

Саноатнинг ҳамма тармоқларини янги, илғор техника блан қуроллантириш ва ишлабчиқаришни рационал ташкил этиш — меҳнат унумини оширишнинг моддий асосини ташкил этади.

Коммунистлар партияси ва совет ҳукумати меҳнатни техника жиҳатидан қуроллантириш: саноатда илғор техникани жорий қилиш, машиналарнинг конструкцияларини такомиллаштириш, ишлабчиқариш процессларини тобора кўпроқ машиналаштириш, автоматлаштириш ва электрлаштириш масалаларига ҳаммавақт катта э'тибор бериб келмоқдалар.

Социализм даврида меҳнат унуми қўл меҳнатини анча осонлаштирадиган ва ақлий меҳнат блан жисмоний меҳнат ўртасидаги фарқни йўқотиш учун шароит туғдирадиган янги техникани қўлланиш асосида ошади. Капиталистик мамлакатларда эса меҳнат унуми ишчиларнинг кучидан зўр бериб фойдаланиш ҳисобига оширилади. Капиталистик монополиялар янги прогрессив техниканинг жорий этилишига тўсқинлик қиладилар: техника капиталистларга қўшимча фойда берган тақдирдагина ундан фойдаланилади. Капиталистик мамлакатларда техника ишчиларнинг меҳнатини осонлаштирмайди, балки, аксинча, ақлий меҳнат блан жисмоний меҳнат ўртасидаги фарқни тобора чуқурлаштиради, ишчиларни руҳий ва жисмоний жиҳатдан майиблаштириб, уларни машинанинг қули қилиб қўяди.

Совет халқи коммунистлар партиясининг раҳбарлигида янги техникани жорий этишда, кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни машиналаштиришда катта ютуқларга эришди. 1949 йилнинг ўзидагина саноатда уч юздан ортиқ янги конструкциядаги юқори унумли машина ва механизм вужудга келтирилди ҳамда кўплаб ишлаб чиқарила бошлади.

Ишлабчиқариш процесси комплекс асосда машиналаштирилган корхоналарда 1949 йил ичида меҳнат унуми қуйидагича ошди: торф саноатида ўрта ҳисобда 25 процент, тоғ-кон саноатида — 64 процент, ўрмончилик саноатида—100 — 115 процент, уй-жой қурилишида — 50—75 процент, автомобиль йўллари қурилишида тўрт марта ошди.

Партия ва ҳукумат саноатимизни биринчи даражали машиналар блан қуроллантириб, ишчилар синфини бу машиналардан тобора унумлироқ фойдаланишга чақирмоқдалар. Саноатимизнинг кўп миллионли ходимлари социалистик мусобақада актив қатнашиб, технология процессларини такомиллаштириш, жадал иш усулларини жорий қилиш, асбоб ва ускуналарни мукаммаллаштириш, оғир ва кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни машиналаштириш йўли блан меҳнат унумини ошириш учун астойдил курашмоқдалар. Мамлакатимиздаги илғор ишчилар техникадан ана шундай моҳирлик блан фойдаланиш намуналарини кўрсатмоқдалар. Масалан, Москвадаги станокларни шлифовка қилиш заводининг токари Б. Кулагин қаттиқ эритмадан ўзи конструкция қилган резецлар блан ишлаб, чўян кесишда ажойиб натижаларга эришди; у, чўян кесиш тезлигини минутига 60 — 80 метр ўрнига 433 метрга етказди. Жадал усул блан ишловчи Борткевич, Биков сингари кўпгина донгдор стахановчилар меҳнат унумини оширишда ажойиб намуналар кўрсатдилар.

Меҳнатни уюштириш ўртоқ Сталиннинг «Ишчилар учун ана шундай меҳнат шароити туғдириш керакки, бу шароит уларга яхши ишлашга, меҳнат унумини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга имкон берсин. Демак, корхоналарда меҳнатни шундай уюштириш керакки, меҳнат унуми ойдан-ойга, кварталдан-кварталга ошиб борсин» («Ленинизм масалалари», 11-нчи нашр, 422 бет) деган кўрсатмалари асосида амалга оширилмоқда.

Саноатимиздаги кўпгина корхоналарда поток усулининг жорий этилиши ана шундай меҳнат шароити яратишнинг ёрқин мисолидир. Москвадаги асбобсозлик заводи коллективининг муваффақияти бу жиҳатдан айниқса диққатга сазовордир. Бу заводда Сталин мукофотининг лауреатлари М. Черкасский, И. Путюшкин, А. Сорокин, С. Шлеппи ва А. Михайлов ўртоқларнинг ташаббуси блан ҳархил электр ўлчов асбобларни поток-конвейер усулида ишлаб чиқариш жорий этилди. Бу тадбир асбобларнинг корпуси ва асосларини ишлаб чиқариш циклини эски технология процессидаги 13 кун ўрнига тўрт соатда бажариш, корпус тайёрлаш учун сарф қилинадиган харажатларни уч ярим мартадан кўпроқ камайтириш, асбобнинг асосини тайёрлашда эса икки марта камайтириш имконниятини берди.

Кунлик ва соат графиклари асосида ишлаш, меҳнатни яхши ташкил қилиш, ишлабчиқаришда озодалик ва тартиб ўрнатиш, техник нормалар ва иш ҳақи тўлашни тўғри ташкил этиш —буларнинг ҳаммаси меҳнат унумини оширишда катта аҳамиятга эгадир.

Москвадаги электр лампалар заводининг коллективи соат графиги асосида ишлашни жорий этишда катта муваффақиятларга эришди. Бу ҳаракатнинг ташаббускори, Сталин мукофотининг лауреати Валентина Хрисанова ана шу заводда ишлайди. Заводда хомаш'ё тайёрлашдан тортиб йиғиш ишларигача бўлган ҳамма операциялар ма'лум бир ме'ёрда бажарилади. Маҳсулот ҳам бир ме'ёрда ишлаб чиқарилади. Меҳнат ва ишлабчиқаришнинг пухта уюштирилиши, техника ва технологиянинг тинмай такомиллаштирилабориши илғор коллективларга меҳнат унумини тобора ошириш имконниятини беради.

Техник нормалар ва меҳнатга ҳақ тўлашни тўғри ташкил қилиш ҳам меҳнат унумини оширишда катта роль ўйнайди. Илғор техник нормаларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш ишчиларнинг меҳнат унумини оширишга боғлиқ бўлган бирқанча тадбирлар блан: стахановчиларнинг илғор иш тажрибалари-

ДОНГДОР УНИВЕРСАЛЧИЛАР ЎЗ МАЖБУРИЯТЛАРИНИ ОШИРИБ БАЖАРМОҚДАЛАР

Шаҳрисабз МТСининг минггектарчилар ҳаракатига қўшилган ўнлаб универсалчиси ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини шараф блан бажариш учун астойдил курашмоқда.

19-нчи трактор бригадасининг донгдор универсалчиси ўртоқ Ражаб Ҳазратқулов бу йилги мавсумда 1500 гектар ердаги ғўзани культивация қилиш мажбуриятини олган эди. У ҳозиргача 1050 гектар культивация қилиб, мавсум планини 125 процент бажарди. Ҳазратқулов ўз социалистик мажбуриятини ҳам тез кунда бажариш учун курашмоқда. Ўртоқ Ҳазратқулов ишдан кетишда ҳам, ишга тушишда ҳам универсалини текшириб чиқади. Агар универсалнинг бирор қисми ёмон ишласа ёки бузилса, бригада механигининг кетидан югуриб юрмайди, ўзидаги ремонт асбоблари блан дарҳол тузатиб, ишини давом этдираберади. Шундай қилиб, у ҳар куни 11 ўрнига 16 — 17 гектар ернинг ғўзасини сифатли культивациядан чиқаришга муваффақ бўлмоқда.

Шаҳрисабз МТСида Ҳазратқулов каби тажрибали стахановчи универсалчилар кўп. Кунчиқар қишлоқ советидаги Ворошилов номли колхозда хизмат қилаётган универсалчи ўртоқ Раҳмонов ўтган йилги мавсумда 1350 гектар ердаги ғўзани культивациядан чиқарган эди. У бу йил 1500 гектар культивация қилиш мажбуриятини олган. Ҳозиргача 810 гектар ердаги ғўзани сифатли культивация қилиб, мавсум планини ошириб адо этди. 25-нчи трактор бригадасининг универсалчиси Муҳаммад Пўлатов «Правда» колхозида 850 гектар ердаги ғўзани сифатли культивациядан чиқарди ва 83 гектар ернинг ғўзасига ўғит сепиб берди. Универсалчи Гадой Даминов шу вақтгача 800 гектардан кўпроқ ғўзани культивация қилди ва 200 гектар ерга эгат олиб, ўғит сепди. Ўртоқ Тўра Жуманов бошлиқ трактор бригадасининг универсалчиси Муҳаммадиев ҳар куни 18 — 19 гектар ердаги ғўзани сифатли культивациядан чиқараётир.

Умуман, шаҳрисабз МТСининг универсалчилари орасида Самарқанд район МТСининг Мастура Азизова бошлиқ донгдор трактор бригадаси каби ишлаш, нормадан ортиқ ва сифатли культивация қилиш юзасидан социалистик мусобақа кучаймоқда. Шу кеча-кундузда ўнлаб универсалчи кунлик культивация қилиш нормасини бир ярим ҳисса қилиб бажараётир. Шунинг учун ҳам МТС ғўза қатор ораларини ишлаш юзасидан кунлик, бешкунлик топшириқларни ошириб адо этаётир. МТС июль ойининг сўнгги бешкунида 2125,5 гектар ўрнига 3462 гектар ердаги ғўзани культивация қилди. Бу эса, беш кунда ҳарбир «универсал» 78,3 гектар ерни ишлаганини кўрсатади. МТС эгат олиш, машина блан ўғит солиш планини ҳам ошириб бажармоқда.

Шаҳрисабз МТСининг коллективи (директори, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ Аҳмедов) ғўзани культивация қилиш мавсум планини 20 июльгача 100 процент бажариш учун курашиб, универсалчилар ўртасида нормадан ортиқ ва сифатли ишлаш юзасидан мусобақани кенгайтирмоқда.

Р. МУРОДОВ.

Оржоникидзе районидаги Сталин номли колхоз далаларида ғўза парвариши муваффақиятли ўтмоқда. **Суратда:** (чапдан) звено бошлиғи **Р. Юсупов** ва колхозчи **М. Ботирова** ўртоқлар минерал ўғит солишнинг сифатини текшириб кўрмоқдалар. Тракторчи **А. Салимбоев** ва колхоз а'зоси **М. Орипова** ўртоқлар 1-нчи бригада ғўзаларини трактор блан ўғитламоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

Сун'ий кукунлаш йўли блан пахта ҳосилини оширайлик

Ўзбекистоннинг ҳамма районларида ғўза гуллай бошлади. Пахта ҳосилини оширишда уруғчилик ишларини яхшилаш ҳозирги пайтда жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу муҳим ишга халқ селекционерлари, тажрибакор пахта усталари, агрономлар, колхоз ва совхоз агролабораторияларининг ходимлари жалб этилиши керак.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Қишлоқ хўжалик институти 1948 йилнинг кузида ҳарбир колхоз ва совхоз ўзи учун ҳар йили уруғлик чигит тайёрлаши ва ўз жойининг шароитига мувофиқлашган янги сортлар топишга ҳаракат қилиши керак деган масалани кўтариб чиққан эди.

Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг кўрсатмасига мувофиқ, 1949 йилда 100 га яқин колхоз ва 14 совхоз ўзи учун уруғлик чигит тайёрлади. 1950 йилда 2.000 га яқин колхозни келаси йил учун ўз уруғи блан та'минлаш мўлжалланади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ, Фарғона областининг 8 районида, Андижон областининг 3 колхозида, Наманган областининг 2 колхозида, Тошкент областининг 3 районида ва тўрт совхозда жам'и бўлиб 10 гектар ерда пахтадан гибрид-дурагай уруғ олиш мақсадида тажриба участкалари ташкил этилди.

Чатиштиришнинг аҳамияти ва техникаси ҳақида гапириш олдидан, ғўзада оталаниш — кукунланиш қандай бўлишига қисқача тўхтаб ўтамиз:

Ҳархил ўсимлик ҳархил оталанади. Ғўза икки жинсли ўсимликлар қаторига киради, унинг гулида ҳам оталик (кукун), ҳам оналик (туҳум ҳужайра) қисмлари бўлади. Ғўза шундай ўсимликки, у ўз кукуни-чанги блан ҳам ёнидаги туплардан, ёт чанглардан ёввойи асалари, ари каби ҳашаротлар орқали ва қисман шамол воситаси блан ҳам чангланаберади.

Тажриба станцияларининг текшириш натижаларига қараганда, пахтанинг нав'ига, ўсаётган жойининг иқлим шароитига, мавсумга ва турли ҳашаротларнинг кўп-озлигига қараб, ғўза гули 5 процентдан то 40 процентгача четдан чангланади.

И. В. Мичурин дурагайлаш вақтида ота-онадаги асосларнинг организмда йиғилиши натижасида дурагай ўсимлик ҳаётнинг ўзгариб турадиган шароитга ота-она ўсимликлардан кўра яхшироқ мосланади деб кўрсатади. Академик Т. Д. Лисенконинг айтишича, уруғликнинг сифатини яхшилашда бирдан-бир чора — сун'ий равишда қўшимча чанглашдир.

Илмий-текшириш институтларида ва колхозларда ўтказилган кўп йиллик тажрибалар сун'ий йўл блан кукунланганда маккажухорининг ҳосили 10 — 12 центнер, кунгабоқар 7 центнер, беда уруғи 2 — 2,5 центнер, узум ҳосили 30 — 50 процент ва ундан ҳам кўпроқ ошганлигини тасдиқлайди.

Ғўза гулини сун'ий чатиштириш жуда оддий нарса. Бу иш биргина агрономларга эмас, балки ҳарбир колхозчига ҳам тушунарлидир. Ғўза гуллай бошлагандан кейин сун'ий чатиштириш ишига киришилади. Бунинг учун уруғлик майдонининг энг яхши ривожланган қисмидан 5 процентгача махсус оналик участка ажратилади. Мана шу ажратилган ерда шу нав'ни чатиштириш ишлари олиб борилади.

Шуни яхши тушуниш керакки, унумдор, юқори ҳосилли участкалардаги соғлом, бақувват, яхши ривожланиб ўсган ғўзаларнинг гулидан тўпланган кукунлар чатиштириш учун энг мувофиқ саналади. Бундай кукунлардан оталанган ғўзанинг ҳосили ортади ва унинг чигити келгуси йилда экиш учун энг яхши уруғлик ҳисобланади.

Чанглашнинг энг яхши вақти эрталаб (я'ни кукунлар чанглаш ҳолатига келганда) кун исигунча (таҳминан соат 8 — 12 ларгача) бўлган пайтдир. Кукунларни йиғиш ва чанглашни ҳаво исиб кетган пайтда ўтказиш тавсия этилмайди, чунки кун қизиган вақтда йиғилган кукунларнинг кўп қисми зарарланади ва оталаниш қобилиятини йўқотади.

Кукунлар ғўза гулининг бандидан ушлаб пастга қараб силкитиш — қоқиш йўли блан тоза идишга (стакан ёки пиёлага) йиғиб аралаштирилади. Аралаштирилган кукунлар кичкина майин бўёқ чуткача блан уруғлик ғўзадан ажратилган она участкасидаги ўсимликлар гулнинг уст томонидаги оғизчасига оналик қисмига суркалади.

Нав'ларни бир-бирига чатиштириш участкасидаги ғўза — колхозда экиладиган асосий нав' оналик қаторида саналиб унинг ёнидаги бошқа хил нав'лар кукунлардан оталантирилади.

Уруғлик участкада чанглаш учун кукун қандай йиғилган бўлса, нав'лар ўртасида чатиштириш участкасидаги сортларнинг кукуни ҳам шу тартибда йиғилиб, оналик ўсимликни чанглайди. Лекин бунда чангланган гулларнинг бандига ип боғлаб, белги қилиб қўйилади. Чатиштириш ишлари таҳминан 10 — 15 августгача давом этдирилади.

Уруғлик сифатини яхшилашга ёрдам берадиган бу усулни пахтакорларга кенг тушунтириб, колхоз ва совхозларни ўша ернинг ўзида етиштирилган дурагай уруғлар блан та'минлайлик.

М. ҒОЙИБНАЗАРОВ.
Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

Колхоз тафтиш комиссияларининг ишини яхшилайлик

Қишлоқ хўжалик артели Уставининг 25-нчи моддасига мувофиқ, колхоз тафтиш комиссияси колхоз правлениесининг бутун хўжалик ва молия ишларини йилида 4 марта текшириб кўради, даставвал, пул ва натура блан тушган даромадларнинг ҳаммаси белгиланган тартибда даромад қилинганми, маблағларни ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сарф қилиш тўғрисида Уставда кўрсатилган қоидаларга рioя қилинганми, растрат ва ўғриликлар йўқми, давлат томонидан берилган мажбуриятлар қандай бажарилаётир, колхозчиларга меҳнат кунлари тўғри ёзилганми, натура ва пул даромадлари қандай тақсимланаётир, колхоз правлениеси артель ишларини бошқаришда демократик принципга рioя қилаётирми? Мана шу масалаларни текширади.

Аммо кўпгина колхоз тафтиш комиссиялари Уставда ўзларига юклатилган вазифаларни тўла бажармаётирлар. Тафтиш комиссияларининг талай қисми колхоз правлениеларининг хўжалик-молия ишларини ҳар кварталда ҳужжатлар асосида текшириб кўрмайди. Масалан, 1949 йилда республиканинг 1.119 колхозида йил мобайнида бир марта ҳам тафтиш ўтказилмаган. 1950 йилнинг беш ойи ичида 5.429 колхоздан фақат 1.195 колхозда тафтиш ўтказилган.

Бирқанча областьларда тафтиш комиссияларининг ишини кучайтириш ўрнига янада бўшаштириб юборилган. Хоразм областида 1950 йилнинг беш ойи ичида 410 колхоздан 22 колхозда, Фарғона областидаги 816 колхоздан 50 колхозда, Наманган областидаги 454 колхоздан 48 колхозда, Бухоро областидаги 770 колхоздан 110 колхозда бир марта тафтиш ўтказилган. Бошқа областьларда ҳам тафтиш ишлари шундай аҳволда.

Бухоро областининг Когон районида 49 колхоз бор, шундан 1950 йилнинг беш ойи ичида фақат 6 колхозда, Наманган областидаги Поп районида 44 колхоздан фақат 19 колхозда тафтиш комиссияси текшириш ўтказган.

Тафтиш комиссияларининг ёмон ишлаши бирқанча ҳолларда колхоз мол-мулкларининг талон-торож қилинишига олиб келмоқда. Масалан, Тошкент область, Оржоникидзе районидаги Киров номли 1-нчи, Киров номли 2-нчи ва «Ўзбекистон» колхозларида 1949 ҳамда 1950 йилларда тафтиш комиссиялари томонидан бир марта ҳам текшириш ўтказилмаган. Қишлоқ хўжалик бўлими тафтиш қилганда, Киров номли 1-нчи, Киров номли 2-нчи ва «Ўзбекистон» колхозларида юзминг сўмлаб растрат қилинганлиги аниқланди.

Тафтиш комиссияларининг бу хил ёмон ишлашига сабаб шуки, область ва район ижроия комитетлари, Қишлоқ хўжалик ва Пахтачилик министрликларининг маҳаллий органлари колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлашда тафтиш комиссияларининг ролига етарли баҳо бермайдилар, тафтиш комиссияларининг яхши ишлаши учун курашмайдилар, уларга зарур ёрдамни бериб турмайдилар.

1949 йилда 1391 колхоз тафтиш комиссияси район ижроия комитетларида тасдиқланмаган. Янги сайланган тафтиш комиссияларини тасдиқлаш масаласи қандай аҳволда эканлигини ҳозирги вақтда Ўзбекистон ССР Пахтачилик министрлиги ҳам, Қишлоқ хўжалик министрлиги ҳам билмайди.

Бирқанча колхозда тафтиш комиссиялари составига колхоз а'зоси бўлмаган, чала савод, колхознинг молия ва хўжалик ишларини билмайдиган бепарво ва бебурд кишиларни сайлашга йўл қўйилмоқда. Бундай кишилар колхоз мол-мулкининг талон-торож қилинишига, қишлоқ хўжалик артели Уставининг бузилишига муросасозлик блан қарайдилар.

СССР Ҳукуматининг 1935 йил 27 мартдаги қарорига мувофиқ, қишлоқ хўжалик бўлимлари колхоз тафтиш комиссияларининг ишига раҳбарлик қилишлари, йилида камида икки марта раҳбарлик кенгашлари чақириб туришлари керак. Аммо ҳукуматнинг бу талаби бажарилмаётир. Бундан ташқари, Қишлоқ хўжалик министрлиги, Пахтачилик министрлигининг бўлимлари ҳарбир колхозда йилига икки марта жорий текшириш ўтказишлари, бир марта колхознинг бутун хўжалик—молия ишларини тафтиш қилишлари керак. Лекин бу талаб ҳам тўла бажарилмаётир.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг ходимлари колхозларда тафтиш ишларининг бу хилда бўшашиб кетишига колхоз ташкилот секторининг ходимлари Пахтачилик министрлигига ўтказилди деб баҳона қиладилар. Ўзбекистон ССР Пахтачилик министрлигининг раҳбарлари эса колхоз ташкилот бўлимида ҳали ташкилий ишлар тугагани йўқ деб, ўзини оқламоқчи бўладилар. Ҳар иккала министрлик айбни бир-бирига тўнкашга тезда хотима бериб, колхозларда тафтиш ишларини кучайтиришга дарҳол киришиши керак.

Колхоз тафтиш комиссияларининг ишини яхшилаш учун нима қилиш керак? Биринчидан, район ижроия комитетлари қишлоқ хўжалик артели Уставининг 20-нчи моддасига мувофиқ, тафтиш комиссияларининг составларини яқин фурсатда ўз мажлисларида муҳокама қилиб, уларни ҳалол ишловчи, саводли ва ишчан колхозчилар блан мустаҳкамлашлари, тафтиш комиссияларига раҳбарлик қилиш тўғрисидаги ҳукумат қарорларининг бажарилишини доим назорат қилиб туришлари, бу талабни бажармаётган ходимларни жавобгарликка тортишлари керак.

Иккинчидан, Қишлоқ хўжалик ва Пахтачилик министрликларининг бўлимлари тафтиш тартиби ва усуллари тўғрисида тафтиш комиссияларининг раислари учун йилида камида икки марта раҳбарлик кенгаши ўтказишлари зарур. Биринчи раҳбарлик кенгаши тафтиш комиссияларининг состави район ижроия комитетида тасдиқлангандан кейин ўтказилиши мувофиқдир.

Тафтишларни пухта ўтказишга, тафтиш вақтида аниқланган камчиликларни тугатиш ҳақида тафтиш комиссияси берган кўрсатмаларнинг қандай бажарилаётганлигига алоҳида э'тибор берилиши зарур, чунки бирқанча колхозда колхоз раислари тафтиш комиссиялари томонидан берилган кўрсатмаларни менсимаётирлар. Бундай ҳоллар аниқланган тақдирда, колхозларнинг умумий йиғилишларида қаттиқ танқид қилиш, тафтиш комиссияларининг тўғри кўрсатмаларини, колхозчиларнинг соғлом танқидини ҳартарафлама қўллаб-қувватлаш лозим.

Вақт-вақти блан район ижроия комитетларининг мажлисларида тафтиш комиссияларининг докладларини эшитиб, ишчан тафтиш комиссияларининг иш тажрибаларини оммалаштириш ва шу асосда барча тафтиш комиссияларининг ишини яхшилаш лозим. Тафтиш комиссияларининг ишини яхши назорат қилиб туриш мақсадида тафтиш комиссиялари тузган актлар қишлоқ хўжалиги ва пахтачилик бўлимлари томонидан текширилиши ва зарур кўрсатмалар берилиши керак.

Учинчидан, колхоз тафтиш комиссияларининг ролини ва аҳамиятини ошириш лозим. Тафтиш комиссияларининг ишига етарли баҳо бермаслик каби ҳолларга чек қўйиб, колхоз тафтиш комиссияларининг ишига бутун колхоз жамоатчилигининг э'тиборини тортиш керак. Колхозда бирон тартибсизлик борлигини, қишлоқ хўжалик артели Уставига хилоф иш борлигини билган ҳарбир колхозчи буни дарҳол тафтиш комиссиясига билдириши, тафтиш комиссияси эса ҳарбир аризани текшириб, колхозчиларнинг умумий йиғилишида бу тўғрида ма'лумот бериши лозим.

Колхоз тафтиш комиссияларининг ишини яхшилаш — қишлоқ хўжалик артели Уставига рioя қилинишини қаттиқ назорат қилиб туриш, колхоз мол-мулкини қўриқлашни яхшилаш, барча колхозчилар оммасини колхоз хўжалигини ташкилий-хўжалик жиҳатдан янада мустаҳкамлашга сафарбар қилиш демакдир.

Ўзбекистон ССР прокуратура органлари қишлоқ хўжалик артели Уставининг колхоз тафтиш комиссиялари ҳақидаги 20-нчи ва 25-нчи моддалари қандай бажарилаётганлигини, шунингдек Қишлоқ хўжалик ва Пахтачилик министрликлари органлари колхоз тафтиш комиссияларига раҳбарлик қилиш тўғрисидаги СССР Ҳукумати қарорлари қандай бажарилаётганлигини мунтазам текшириб туришлари, тафтиш ишларини бўшаштириб юборишда айбдор бўлган кишиларни жавобгарликка тортишлари зарур. Колхоздаги тафтиш ишлари ҳақида партия ва ҳукумат қабул қилган қарорларни, шунингдек қишлоқ хўжалик артели Уставидаги талабларни колхозчиларга кенг тушунтириш керак.

И. САДОВНИКОВ.
Ўзбекистон ССР прокурори.

Юзцентнерчи звенода

ТОШКЕНТ область, Мирзачўл районидаги «Красный Восток» колхозининг ўртоқ Норқул Таниқулов бошлиқ звеноси бу йил ҳар гектар ердан 100 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олган. Звено ғўзасини 4 марта юқори сифатли парвариш қилиб, уч марта қондириб суғорди. Ҳар суғоришдан олдин ғўзалар озиқлантирилди.

Звенонинг стахановчи кетманчилари Турғунбой Матқулов, Чиндабиби Матқулова, Абдусамад Абдураҳмонов ва Носир Таниқулов ўртоқлар шу кунларда бешинчи чопиқда кунига бир ярим, икки нормадан ишламоқдалар.

Колхознинг бошқа звеноларида ҳам ғўза парвариши намунали ўтмоқда. Универсалчи ўртоқ Долгополов культивация бошлангандан буён 725 гектар ердаги ғўзани юқори сифатли культивация қилиб, 216 килограмм ёнилғи тежади.

Р. НАЗАРОВ.

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ҲИССАСИ

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг ўртоқ Саноат Норматова бошлиқ бригадаси фидокорона меҳнат қилиб, ғўзаларни яхши авж олдирди. Ҳозир ғўзалар ялпи гуллади. Кўп ғўзалар кўсакка кирди.

Ўртоқ Саноат Норматова биринчи йил бригада бошлиғи бўлиб ишлаётир. Ўтган йили унинг звеноси колхозда энг юқори ҳосил олиб, ҳар гектар ердан давлатга 38 центнердан пахта топширган эди.

Саноат Норматова бригада бошлиғи вазифасига кўтарилиши блан, эрта кўкламдаёқ бригада а'золарини юқори ҳосил учун курашга сафарбар қилди. Кўклам қуруқ келди, ерда нам йўқлигидан чигит тез униб чиқмади. Лекин Саноат Норматова фурсатни қўлдан бой бермай, чигит экилган ерларни суғоришга киришди. Сифатли суғориш натижасида чигит ҳамма ерда текис ундириб олинди.

Шундай қилиб, ўртоқ Норматова, бошқа бригадаларга қараганда чигитни эрта ундириб олиб, катта муваффақиятга эришди. Бундан кейинги парваришнинг юксак агротехника қоидаларига амал қилиб ўз вақтида ўтказилиши ғўзаларнинг тез ўсишини та'минлади.

Колхозда бригада бошлиғининг ишидан ҳамма хурсанд. Фақат Саноатнинг кўнгли тўқ эмас. У тўртинчи парваришни тезроқ тамомлаш учун жонкуярлик қилмоқда.

— Вақт кутиб турмайди, — дейди у. — Қанчалик яхши ишласак, шунчалик кўп пахта ҳосили оламиз, шу блан севикли Ватанимизнинг қудратини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшамиз.

Саноат Норматова Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитетининг Мурожаатини муҳокама қилишга бағишланган йиғилишда ҳам шу фикрини айтди.

—Уруш оловини ёқувчилар билиб қўйсинларки, — деди у, — совет халқининг кучи битмас-туганмасдир. Биз фидокорона меҳнат қилиб, Ватанимизнинг бойлигини янада ортдирамиз, агар зарур бўлса, ҳаммамиз бир жон бир тан бўлиб Ватанимизни ҳимоя қилишга отланамиз. Бригадамизнинг а'золари бугун Стокгольм Мурожаатига қўл қўйиб, пахта далаларида стахановча меҳнат қилишга ва'да бердилар.

Йиғилишда комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Анвар Эгамназаров, кекса пахтакор — звено бошлиғи Карим Парпиев ва бошқа ўртоқлар ҳам ватанпарварларча нутқ сўзладилар. Сўзга чиққан ўртоқлар америка империалистларининг агрессив ҳаракатларига қарши норозилик билдириб, бутун дун'ёдаги тинчлик лагерининг қудратини янада ошириш учун ҳормай-толмай ишлашга сўз бердилар.

Стокгольм Мурожаатига қўл қўйиш тамом бўлгандан кейин, пахта далаларида яна иш қайнаб кетди. Саноат Норматова бригадаси ғайрат блан ишламоқда.

А. ТУРОВ.

ни ҳисобга олиб металлни жадал кесиш режими, ҳархил асбоблардан, рационал иш усулларидан фойдаланиш тадбирлари блан боғлаб олиб борилади. Меҳнатга ҳақ тўлашда рағбатлантириш системасини жорий этиш меҳнат унумини оширишда ишчиларнинг моддий манфаатдорлигини ортдиради.

СССРда меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги ҳамиша яхшиланабориши мамлакатимизда меҳнат унумини ошириш имкониятини беради. Ўртоқ Сталин стахановчилик ҳаракатининг илдизлари ҳақида гапириб, бундай деган эди: «Стахановчилик ҳаракатига даставвал асос бўлган нарса — ишчилар моддий аҳволининг тубдан яхшиланишидир. Тирикчилик яхши бўлиб қолди, ўртоқлар. Тирикчилик қувончлироқ бўлиб қолди. Тирикчилик қувончли бўлгандан кейин, иш ҳам юришиб кетади» («Ленинизм масалалари», Ўздавнашр, 11-нчи нашри, 619 бет).

Коммунистлар партияси ва совет ҳукумати меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини тинмай ошириш ҳақида катта ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Саноат ва овқат-овқат молларига нархнаволарнинг камаябориши, давлат томонидан ишчи ва хизматчиларга тўланадиган нафақа пуллари, социал-та'минот ёрдами, санаторня, дам олиш уйлари ва болалар муассасаларига пулсиз ва арзон нархли путёвкалар берилиши, кўп болали ва эрсиз болали хотинларга тўланадиган нафақалар, ўқувчиларга бериладиган стипендия, отпуска пуллари ва бошқа имтиёзлар учун давлат чиқимларининг тобора ошиши партия ва ҳукуматнинг ғамхўрлигини кўрсатувчи ёрқин далиллардир. 1949 йилда мамлакатимиз аҳолисига ана шундай ёрдам ва имтиёзлар ҳисобига 110 миллиард сўм, я'ни 1940 йилдагига нисбатан уч марта кўп маблағ берилган.

Капиталистик мамлакатларда тамомила бошқача аҳволни кўрамиз. У ерларда иқтисодий кризис тобора авж олиб, меҳнаткашлар оммасининг моддий аҳволи тобора оғирлашмоқда, ишсизлар сони кўпаймоқда. 1950 йилнинг бошида ишсизлар сони қарийб 45 миллион кишига етди.

Ишчиларнинг маданий-техник савиясини инженер-техник ходимлар савияси даражасига кўтариш ҳам меҳнат унумини оширишда катта аҳамиятга эгадир. Ўртоқ Сталин стахановчиларнинг Бутун Иттифоқ кенгашида сўзлаган нутқида қуйидагиларни айтган эди: «Ишчилар синфининг маданий-техника жиҳатидан ана шундай кўтарилишигина ақлий меҳнат блан жисмоний меҳнат ўртасидаги қарама-қаршиликнинг асосларини қўпориб ташлай олади, социализмдан коммунизмга кўчабошлаш учун зарур бўлган меҳнат унумининг баланд даражасида бўлишини ва исте'мол аш'ёларининг мўл бўлишини фақат угина та'мин қилаоладики, бунда ҳечқандай шубҳа бўлиши мумкин эмас» («Ленинизм масалалари», Ўздавнашр, 11-нчи нашри, 615 бет).

Мамлакатимизда меҳнаткашларнинг маданий-техник ва ғоявий-сиёсий савияси тобора ошаётган бир пайтда капиталистик мамлакатларда маданият, халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш ишларида тушкунлик борган сари кучаймоқда. Бу эса чириб бораётган капиталистик системанинг бевосита оқибатидир.

Меҳнат унумини ошириш социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлашга, меҳнаткашларда коммунистик онгнинг ўсишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Социалистик меҳнат интизоми иш кунидан тўла фойдаланишни та'минлаши, меҳнат интизомини бузиш ҳолларига хотима бериши, ишлабчиқаришда якка бошчиликни та'минлаши зарур. Социалистик хўжалик манфаатлари технология ва давлат план интизомига қатгиқ рioя қилишни, я'ни планда кўрсатилган аниқ муддатда муайян миқдорда яхши сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни талаб қилади.

Социализм шароитида социалистик меҳнат интизоми В. И. Ленин айтганидек, «меҳнаткашларнинг ўзларининг озод ва онгли интизомларига» асосланади ва борган сари кўпроқ асосланади (В. И. Ленин, Асарлар, XXIV том, 336 бет).

Капиталистик мамлакатларда бутунлай бошқача аҳволни кўрамиз. У ерларда интизом мажбурий бўлган очлик интизомидир. Социалистик меҳнат интизоми кенг меҳнаткашлар оммасининг ижодий қобилият ва талантларини ўстиришга йўл очиб беради. Капиталистик меҳнат интизоми эса ишчиларнинг умрини қисқартади, асаб системасини қақшатади, уларни машинага қул бўлган автоматга айлантириб қўяди, жисмоний ва руҳий жиҳатдан тараққий қилиш имкониятидан маҳрум этади.

Социалистик мусобақа ва унинг юқори шакли бўлган стахановчилик ҳаракати меҳнат унумини тобора оширишнинг муҳим дастагидир. Совет халқининг улуғ доҳийлари Ленин ва Сталин социалистик мусобақа хўжаликни ривожлантиришда ҳаракатга келтирувчи янги ва қудратли куч эканлигини кўрсатдилар. Ўртоқ Сталин Лениннинг социалистик мусобақа тўғрисидаги идеяларини ривожлантириб, социалистик мусобақа миллион-миллион меҳнаткашлар оммасининг максимал активлиги асосида социализм қуришнинг коммунистик методи бўлиб, омманинг революцион ўз-ўзини танқидини ифода қилади, деб кўрсатиб берди. Ўртоқ Сталин социалистик мусобақани та'рифлаб бундай деган эди: «Мусобақанинг энг гўзал томони шуки, у одамларнинг меҳнатга қарашларини тубдан ўзгартади, чунки мусобақа ўтмишда хўрлик ва оғир юк деб ҳисобланган меҳнатни шон ишига, шараф ишига, мардлик ва қаҳрамонлик ишига айлантиради. Капиталистик мамлакатларда бунга ўхшаш нарса йўқ ва бўлиши мумкин эмас» (И. В. Сталин, Асарлар, 12 том, 315 бет).

Мамлакатимизда социалистик мусобақа мисли кўрилмаган куч блан қизиб кетди. Мамлакатимизда барча ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларнинг 90 процентдан кўпроқ қисми социалистик мусобақада қатнашмоқда. Мусобақа қатнашчилари ўртоқ Сталинга ёзган мактубларида ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар ва бу мажбуриятларни тўла ва ошириб бажариш учун зўр ғайрат блан курашмоқдалар. Ишлабчиқариш программаларини муддатидан олдин бажариш мамлакатимизда оддий бир одат бўлиб қолди.

Совет ватанпарварлиги руҳи блан суғорилган омманинг меҳнат унумини оширишда янгидан-янги резервларни ишга солиш йўлидаги битмас-туганмас ижодий ташаббуси кун сайин янги му'жизалар яратмоқда. 1950 йилнинг дастлабки 4,5 ойи ичида жуда кўп қимматли ватанпарварлик ташаббуслари вужудга келди. «Парижская коммуна» фабрикасининг бригада бошлиғи Лидия Корабельникова ва кўн буюмлар фабрикасининг мастери Федор Кузнецовларнинг ташаббуси блан хомашё ва материалларни комплекс асосда тежаб-тергаб сарфлаш учун бошланган социалистик мусобақа мамлакатимизда тобора кенг ёйилмоқда. Л. Корабельникова ва Ф. Кузнецов ўртоқларнинг ташаббусига қўшилган миллион-миллион ишчилар хомашё ва материалларни комплекс асосда тежаш, ёқилғи ва электр қуввати сарфлашни камайтириш учун актив курашмоқдалар. Илғор корхоналар бу усулдан фойдаланиб, ажойиб натижаларга эришмоқдалар.

Магнитогорск комбинати учинчи мартен цехининг пўлат қуючилари Захаров, Зиннуров ва Семенов ўртоқларнинг ташаббуси ғоят катта аҳамиятга эгадир. Улар металлнинг таннархини камайтириш учун социалистик мусобақа бошлаб юбордилар. Бу ишлабчиқариш новаторлари ёқилғи, ўтга чидамли материаллар, электр қуввати ва шихтани тежаб-тергаб сарфлаш, шу йўл блан 1950 йилда бир миллион сўм маблағ тежаш мажбуриятини олдилар. Улар шунингдек агрегатлардан тўла фойдаланиш, печьнинг ҳар квадрат метридан олинадиган пўлат миқдорини ошириш, йиллик пландан ташқари 12 минг тонна металл, шу жумладан тежалган хомашё ва ёқилғи ҳисобига бир минг тонна пўлат қуйиш мажбуриятини ҳам олдилар.

Мамлакатимизда Ярославль автомобиль заводининг илғор конструктори Всеволод Пушкин ва Сарапульдаги Дзержинский номли заводнинг бригада бошлиғи Николай Решетцовлар ташаббуси блан бошланган техникани ва ишлабчиқариш технологиясини такомиллаштириш мусобақаси тобора кенг ёйилмоқда.

Москвадаги станокларни шлифовка қилиш заводининг токари, Сталин мукофотининг лауреати П. Биков, технолог А. Калугин ва бўлим бошлиғи Н. Шишковларнинг ташаббуси катта аҳамиятга эгадир. Улар янги илғор стахановча технологияни ишлаб чиқиш ва жорий этиш бўйича комплекс бригада ташкил қилдилар. Бу новаторлар томонидан ишлаб чиқилган стахановча технологияни амалга ошириш маҳсулот ишлаб чиқаришни ошириш, меҳнат ва металл сарфлашни камайтириш, таннархни пасайтириш имкониятини беради.

Москвадаги «Калибр» заводининг старший мастери, Сталин мукофотининг лауреати Николай Российскийнинг ташаббуси блан коллектив стахановча меҳнатга кўчиш учун бошланган социалистик мусобақа мамлакатимизда тобора кенг ривожланмоқда. Мингларча илғор корхоналарнинг коллективлари калибрчиларнинг ташаббусига қўшилиб, коллектив стахановча ишлашга кўчиш учун актив курашмоқдалар.

Москвадаги «Каучук» заводида бошланган ташаббус катта роль ўйнамоқда, бу заводда меҳнатни ва ишлабчиқаришни пухта уюштириш, меҳнат унумини ошириш юзасидан стахановча ишлаш плани тузилган ва амалга оширилган.

Совет олимларининг илғор ишчилар ва инженерлар блан ижодий ҳамкорлиги стахановчилик ҳаракатини ривожлантиришда катта ёрдам бермоқда. Ленинграддаги илғор илмий ходимлар коллективлари фан ва ишлабчиқариш ходимлари блан мустаҳкам ижодий ҳамкорлик ўрнатиш йўлида ватанпарварлик ҳаракатини бошлаб юбордилар. Ленинграддаги саноат ходимлари, фан ва техника арбоблари ўтган йил апрель ойида ўртоқ Сталинга ёзган мактубларида янги, мукаммаллаштирилган машиналар, асбоблар ва аппаратлар кашф этиш, олимлар, ишлабчиқариш новаторлари — конструкторлар ва стахановчиларнинг таклифларини сабот блан амалий ишга татбиқ этиш, ишчиларнинг малакасини тинмай ошириш, меҳнат унумини янада ошириш, ишлабчиқариш циклларини камайтириш учун курашни кенг миқ'ёсда кучайтириш мажбуриятини олдилар.

Фан ва ишлабчиқариш ходимларининг ижодий ҳамкорлиги — техника прогрессининг қонунидир. Бу ҳамкорлик саноат ходимларига илғор фан муваффақиятларидан тўла фойдаланиш имкониятини, олимларга эса совет фанини илғор стахановчиларнинг тажрибалари блан бойитиш имкониятини беради.

Урушдан кейинги сталинча бешйилликнинг сўнгги йилида меҳнат унумини ошириш айниқса катта аҳамиятга эгадир.

«Бизнинг зиммамизга меҳнат унумини мунтазам суратда оширабориб, — дейди ўртоқ Маленков, — меҳнатни капиталистик мамлакатлардагидан анча яхши ва юқори даражада уюштириб, социализмнинг устунликларидан тўла фойдаланиш вазифаси тушади».

Бу вазифани ҳал қилиш бизга икки система — социализм системаси ва капитализм системаси ўртасидаги улуғвор мусобақада ғалаба қозониш ва тез сур'атлар блан социализмдан коммунизмга ўтишни та'минлаш имкониятини беради.

М. ДЕМЧЕНКО.

ҚУРИЯДАГИ ВОҚИАЛАР

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТИ

ПХЕНЬЯН, 8 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армияси бош қўмондонлигининг ахборотида айтилишича, Халқ армияси қўшинлари жануб томонга ҳужумни давом этдирмоқдалар.

Халқ армияси қисмлари 6 июльда Йонвол (Нэйэцу) уездидаги Дженчен деган волость марказини ва унга яқин районларни, шунингдек Ансон деган уезд марказини ва уезддаги барча районларни озод қилдилар. Бу жангларда америка қўшинларига талафот етказилди. Америка солдатлари ва офицерлари асир олинди ҳамда ўлжалар қўлга туширилди.

Халқ армияси авиацияси 7 июльда америка авиациясига қарши бўлган ҳаво жангларида «В—29» типидаги икки бомбардимончи аэропланни уриб туширди.

Америка аэропланлари Нампхо (Тиннампо) шаҳридаги, Хиннам (Канко) ва Вонсан (Гензан) деган жойлардаги ишчи посёлкаларини ваҳшиёна бомбардимон қилдилар. Бунинг натижасида кўп ишчиларнинг уйлари ҳароб бўлди. Аҳоли ўртасида қурбонлар ҳам бор.

Озод қилинган районларнинг аҳолиси ҳужумни давом этдираётган Халқ армияси қисмларини астойдил қўллаб-қувватламоқда.

ПХЕНЬЯН, 8 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армияси бош қўмондонлигининг 8 июль кечқурун э'лон қилинган ва Пхеньян радиостанцияси эшитдирган ахборотида бундай дейилади:

Халқ армияси қисмлари шаҳар ва қишлоқларни озод қилиб, барча фронтларда ҳужумни давом этдирмоқдалар.

Халқ армияси қисмлари 7 июль кечаси Чхунчжу (Цюсю) шаҳрини озод қилдилар. Чхунчжу шаҳрини озод қилиш учун олиб борилган жангларда асирлар қўлга туширилди.

Пхэнтхэк (Хэйтаку) шаҳрининг жанубида ҳаракат қилаётган бошқа қисмлар душманнинг қўшинларига қарши жанг қилдилар.

ПХЕНЬЯН, 9 июль. (ТАСС). Пхеньян радиостанцияси бугун эрталаб Қурия халқ демократик республикаси Халқ армияси бош қўмондонлигининг ахборотини эшитдирди. Ахборотда айтилишича, Халқ армиясининг қўшинлари ҳамма фронтларда жануб томонга ҳужум қилишни давом этдирмоқдалар.

Халқ армиясининг қисмлари Чхонан (Тен Ан) шаҳрини озод қилдилар. 60 америка солдати ва офицери асир олинди. Чхонан учун бўлган жангларда 4 аэроплан уриб туширилди.

Бошқа фронтларда Халқ армиясининг авиацияси ва зенит артиллерияси 8 аэропланни, шу жумладан «В—29» деган бомбардимончи аэропланларни уриб туширди.

ПХЕНЬЯН, 9 июль. (ТАСС). Пхеньян радиостанцияси Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армияси бош қўмондонлигининг бугун кечқурун э'лон қилинган ахборотини эшитдирди.

Ахборотда айтилишича, Халқ армиясининг қисмлари лисинманчи қўшинларни қувиб бориб, ҳужумни давом эттирдилар. Халқ армиясининг қисмлари 8 июльда Чинчхон (Цинсен) шаҳрини ва унинг атрофидаги қишлоқларни озод қилдилар.

Чинчхон учун бўлган жангларда Халқ армиясининг қисмлари ўлжа ва асирлар олдилар.

ҚУРИЯДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА РЕЙТЕР АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

ЛОНДОН, 8 июль. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Қурия фронтидан хабар беради: америка қўшинларига қарши ҳаракат қилаётган Шимолий Қурия бронетанк ва пиёда қўшинлари 5 июльдан буён деярлик 30 миля илгари силжидилар.

ЛОНДОН, 8 июль. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Қурия фронтидан хабар беради: Шимолий Қурия қўшинлари Чхонан (Тен Ан) шаҳрини ишғол қилдилар. Америка қўшинлари Тэчжон (Тайден)га борадиган асосий тош йўлга қараб чекиндилар.

ҚУРИЯ ХАЛҚ АРМИЯСИ ОЛИЙ БОШ ҚЎМОНДОНИНИНГ БУЙРУҒИ

ПХЕНЬЯН, 8 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Олий бош қўмондони Сеулга биринчи бўлиб кирган ва Қуриянинг пойтахтини озод қилиш учун олиб борилган ҳужум жангларида қаҳрамонона курашган учинчи ва тўртинчи пиёда аскар дивизиялари ва 105-нчи танк бригадаси жангчилари ва офицерларининг хизматларини тақдирлаб учинчи ва тўртинчи дивизияларга ва бригададан тузилган 105-нчи танк дивизиясига Сеул дивизиялари номини берди.

МАКАРТУР ШТАБИНИНГ АХБОРОТИ

НЬЮ-ЙОРК, 8 июль. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Токио мухбири билдиради: Макартур штабининг ахборотида айтилишича, Жанубий Қурия қўшинлари қайтадан гуруҳландилар ва улар Мугун яқинида Шимолий Қуриянинг янги келтирилган ёки қайтадан қурилган дивизиясига қарши жанг бошладилар. Мугун яқинида «қаттиқ жанглар бўлмоқда».

Юнайтед Пресс агентлигининг мухбири Токиодан билдиради: Макартур штабининг ахборотида айтилишича, Американинг қуруқликдаги кучлари Қурияда 249 киши йўқотганлар, булардан 192 киши бедарак йўқолган.

Депутатлар палатасида Тольятти нутқи

РИМ, 8 июль. (ТАСС). Кеча Тольятти депутатлар палатасида ташқи ишлар министрлигининг бюджети юзасидан бўлган музокараларда сўзга чиқиб, Қуриядаги воқиалар ҳақида ва халқаро аҳвол муносабати блан Италиянинг ташқи сиёсати тўғрисида нутқ сўзлади. Тольятти жуда кўп далиллар келтириб, Жанубий Қуриядаги қўғирчоқ «ҳукумат»нинг Даллес ва бошқа америка экспертлари ёрдами блан қурия халқининг демократик кучларига қарши агрессия тайёрлаганлигини очиб ташлади.

Американинг Осиёга нисбатан тутган сиёсатида март — июнь ойлари ичида содир бўлган ўзгариш, — деди Тольятти, — 25 июньдаги авантюрага олиб келди, бу авантюра Америка Қўшма Штатларининг агрессив сиёсатида янги даврни, дўқ қилишдан қуролли куч ишлатишга ўтиш, «совуқ муносабатлар урушидан қуролли урушга ўтиш» даврини бошлади. Атлантик аҳдида қатнашувчи мамлакатларнинг Париж ва Лондондаги конференциялари блан бир вақтга тўғри келган бу ўзгариш муносабати блан Совет Иттифоқига ва бутун дун'ёдаги демократик кучларга қарши иғвогарлик пропагандаси ҳаддан ташқари кучайтириб юборилди: герман ёшларининг Берлиндаги слёти муносабати блан бўлган пропагандани эсга олиш кифоядир.

Тольятти америка матбуотида босилган материаллар асосида, Жанубий Қурияда ҳукм сурган террорни тасвирлаб, де Гасперига ҳақиқатда энг шармандали мустамлака зулми бўлган бир нарсага хайрихоҳлик билдиришни итальян халқига таклиф этишдан илгари аҳвол блан яқиндан танишишни тавсия қилди. Тольятти Италиянинг меҳнаткаш демократлари номидан қурия халқига ўз мамлакатидаги тескаричи америка агентураси устидан тўла ғалаба қозонишни тилади. Бу ғалаба, — деди Тольятти, — инсоният тараққиётида муҳим давр бўлади. Американинг Осиёдаги босқинчилик сиёсати (бу сиёсат Трумэн томонидан яна э'лон қилинди), 1949 йилда Хитойда ғоят катта мағлубиятга учраганига қарамай, Ғарбий Европада ҳам уруш хавфини кучайтиради. Ҳалокатга маҳкум америка ҳукмронлиги сиёсатига тиш-тирноғи блан ёпишаётган итальян ҳукуматининг мас'улиятсизлиги ҳам бунга ёрдам бермоқда.

Халқаро аҳвол анча жиддий тус олди, — деди ўз сўзини давом эттириб Тольятти, — Дун'ёда уруш бошландими, деган саволга биз йўқ деб жавоб берамиз, чунки Совет Иттифоқининг яшаши ва унинг ҳеч қандай иғволарга учмайдиган раҳбарларининг сиёсати тинчликнинг буюк гаровидир. Башарти уруш бўлақолса, биз нима қилажагимиз ҳақидаги саволга бундан илгари муфассал жавоб берган эдик. Юз берган ҳозирги аҳволда биз ўз томонимиздан: Ғарбий Европа мамлакатларидаги ҳукмрон буржуа группалар сиёсатни ўзгартириш пайти келди деб ҳисобламайдиларми, деган саволни берамиз.

Тольятти бу группалар фурсатни қўлдан бой бермай, капитализм дун'ёсининг бошидан кечираётган мислсиз кризис ва парокандачилик та'сири остида «фаросатли янги кишиларни» майдонга чиқарурлар, бу кишилар Италиянинг манфаатларини, ўзларини қутқазиб қолиш манфаатларини кўзда тутиб, ўз халқининг ҳаётини америка экспансиясига, я'ни урушга қурбон қилишдан бош тортурлар, деб умид билдирди. Мен, — деди Тольятти, — бу кишилар ватанни уруш ҳалокатидан қутқазишга бизнинг интилаётганлигимизни тушуниб олиб, тинчликни сақлаш учун биз блан келишаоладилар деб ишонаман.

Тольятти ўз нутқининг охирида ҳукмрон доиралар орасидаги ба'зи кишиларнинг компартияга қарши антидемократик чораларни кучайтириб юборишга қаратилган ниятларини қаттиқ қоралади. Агар «бешинчи колонна» ҳақида гапирадиган бўлсак, — деди у ҳукуматга хитоб қилиб, — бешинчи колонна сизнинг ўзингиздир, чунки сиз миллатни бирлаштириш йўлини эмас, балки унинг бирлигини бузиш йўлини тутиб келмоқдасиз!

И. В. Сталин Асарларининг 9-нчи томи булғор тилида нашр этилди

СОФИЯ, 8 июль. (ТАСС). Булғория коммунистлар партияси нашриёти И. В. Сталин Асарларининг 9-нчи томини нашр этди.

Чехословакияда Сталин тўғрисида янги китоб нашр этилди

ПРАГА, 8 июль. (ТАСС). Братиславадаги «Правда» нашриёти «Сталин—бизнинг устозимиз» номли китобни словак тилида нашр этди. Бу китобда Чехословакиядаги отоқли давлат арбоблари ва сиёсий арбобларнинг мақолалари бор.

ПОЛЬША БЛАН ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БИР-БИРЛАРИГА ДИПЛОМАТИЯ ВАКИЛЛАРИ ЮБОРИШЛАРИГА ДОИР

ВАРШАВА, 8 июль. (ТАСС). Польша матбуот агентлиги билдиради: Польша республикаси ҳукумати Пекиндаги элчиси Бургинга Польша республикаси блан Қурия халқ-демократик республикасининг бир-бирларига дипломатия вакиллари юборишлари тўғрисида Қурия халқ-демократик республикаси вакили блан музокара бошлашни топширди.

Франциядаги ҳукумат танглиги тўғрисида парламентдаги коммунистлар группасининг баёноти

ПАРИЖ, 8 июль. (ТАСС). Франция коммунистлар партиясининг парламент группаси кечаги мажлисида та'кидлаб ўтдики, ҳукмрон доиралар халқни ўзи истамаган сиёсатни қабул қилишга мажбур этмоқчи бўладилар, шу сабабли ҳукумат танглиги давом этмоқда. Кўпчиликни ташкил этган партиялар сайлов системасини ўзгартириш йўли блан халқни парламентга ўз вакилларини сайлаш ҳуқуқидан маҳрум этиш ниятида ўзаро тил бириктираётирлар. Коммунистлар группаси бундай ҳаракатларни қоралайди.

Меҳнаткашлар оммасининг қонуний талабларини, демократик эркинликларни, миллий мустақиллик ва тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга бел боғлаган коммунистлар группаси ҳозирги сиёсатни халқ талабига мувофиқ ўзгартиришга эришмоқ учун бутун куч-қувватини сарфлайди. Коммунистлар группаси ўз ишида халқнинг кучайиб борган иродасига амал қилади. Халқ Франциянинг ша'н-шарафига муносиб бўлмаган ҳукумат гуруҳбозлигини йўқотиш блангина қолмай, балки демократик бирлик ҳукумати, халқ, озодлик ва тинчлик манфаатларини ҳимоя қиладиган ҳукумат тузилишига ҳам эришаолади.

Собиқ лисинманчи ички ишлар Министрининг фош қилучи баёноти

ПХЕНЬЯН, 8 июль. (ТАСС). Шу йил кўкламгача Ли Син Ман қўғирчоқ «ҳукумати»нинг ички ишлар «министри» бўлмиш Ким И Сек Сеул радиостанцияси орқали нутқ сўзлаб, Вашингтоннинг бевосита буйруғи блан Қурияда уруш бошлаган Ли Син Маннинг хоинлик ишларини фош қилди.

Ма'лумки, — деди Ким И Сек, — Ли Син Ман «шимолга ҳужум бошлаш» шиорини ўртага ташлаб, қўғирчоқ ҳукуматнинг президенти бўлиб олди. Ли Син Ман тўдаси бирёқлама сохта сайлов ўтказилгандан кейин кўп ўтмай шимолга ҳужум бошламоқчи эди. Мен 15 июльга белгиланган бу ҳужумга тайёргарлик кўришда бевосита қатнашдим. Ли Син Ман ўша вақтда Ким Сек Вонга Онгдин районида шимолга ҳужум бошлаш ва Пхеньянни ишғол қилиш ҳақида, Цай Бен Декка эса марказий фронтда қўмондонлик қилиш тўғрисида буйруқ берди. Аммо ўша вақтда партизанлар кураши жуда кучайиб кетганлиги сабабли бу ният амалга ошмай қолди. Агар орқа томонимиздан таҳдид солаётган актив партизан ҳаракатлари бўлмаса ва ўша вақтда ихтиёримизда етарли кучлар бўлса, шимолга ҳужум ўтган йили июль ойидаёқ бошланган бўлур эди.

Аммо, ўтган йили июль ойига мўлжалланган ҳужум плани барбод бўлишига қарамай, Ли Син Ман тўдаси шимолга ҳужум бошлаш учун тайёргарлик кўришни бир дақиқа ҳам тўхтатмади. Бу ўзаро қирғинчилик урушини тайёрлашда мен ҳам актив қатнашдим.

Ҳаммага ма'лумки, шу йил кўкламда Макартурнинг чақирувига биноан Ли Син Ман Японияга борди. Японияда Ли Син Ман «шимолга бўладиган ҳужум» вақтида ўз армиясини Макартур ихтиёрига топшириш ва миллий мудофаа армияси деб аталган армия блан япон армияси офицерларига та'лим беришни бирлаштириб олиб бориш тўғрисида Макартурдан буйруқ олди. Ли Син Ман бу буйруқни бажаришга киришди ва шимолга қарши ҳужум бошлаши блан америка авиацияси ва ҳарбий-денгиз флотидан мадад олишига, Япониядан кўнгиллилар армияси олишига ва урушдан албатта ютиб чиқишига ишонарди.

Шу сабабли шу йил 25 июньда Ли Син Ман Шимолий Қурияга ҳужум бошлаш тўғрисида Ким Сек Вонга ва Цай Бен Декка буйруқ берди. Ким Сек Воннинг айтишига қараганда, бу операциянинг плани Онгдин томонидан ҳужум қилиб Хайчжю (Кайсю)ни, сўнгра Пхеньянни ишғол қилишдан, шарқий фронтдаги уруш ҳаракатларини қувватлаш учун бутун 38-нчи параллель бўйлаб ҳужум бошлашдан иборат эди.

Шунга қарамай, улар урушни Шимолий Қурия бошлади деб шовқин-сурон солмоқдалар. Бу қип-қизил ёлғондир. Бу америка империалистлари ва Ли Син Ман тўдасининг қабиҳ иғвосидир, улар ўзлари бошлаган урушнинг айбини бошқаларга тўнкамоқчи бўладилар. Ҳозирги уруш учун бутун жавобгарлик, — деди Ким И Сек, — Ли Син Ман тўдаси ва унинг хўжайинлари—америка империалистлари гарданига тушади.

Сўнгра Ким И Сек бундай деди: Мен ҳақиқий аҳволни текширмасдан Шимолий Қурия ҳақида узоқ вақт давомида ёлғон овозалар тўқиб келдим. Эндиликда Ли Син Ман тўдасининг террорчи ваҳшиёна усул идораси зулмидан озод бўлган бахтиёр Сеул аҳолисини кўриб турибман.

Ким И Сек ўз сўзининг охирида ҳозиргача хоинлик йўлидан борган ҳамма кишиларни халқ ҳокимияти олдидаги айбларига иқрор бўлиб, янги ҳаёт томон боришга чақирди.

ТИНЧЛИК ТАРАФДОРЛАРИ ДОИМИЙ КОМИТЕТИ СЕКРЕТАРИАТИНИНГ ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ҚУРИЯ КОМИТЕТИ МАКТУБИГА ЖАВОБИ

ПАРИЖ, 9 июль. (ТАСС). Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитетининг секретариати тинчликни ҳимоя қилиш Қурия комитетининг мактубига жавоб э'лон қилди. Жавобда бундай дейилади: Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитетининг секретариати та'кидлайди.

1) Америка Қўшма Штатлари ҳукумати қуруқликда, денгизда ва ҳавода ҳаракат қиладиган кучлари блан Қурияда ҳарбий интервенцияни бошлаб жавобгарликни ўз зиммасига олди;

2) Америка авиацияси Қуриянинг тинч аҳолисини ялпи бомбардимон қилмоқда;

3) Америка Қўшма Штатлари ҳукумати ва бошқа ҳукуматлар бу интервенцияни оқлаш ниятида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бешта буюк давлат якдиллиги қоидасини асос қилиб олган Уставини буздилар. Бу ҳаракат Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг обрўсига жиддий путур етказади;

4) Бу ҳукуматлар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг яна бир принципини ҳам буздилар, бу принципга мувофиқ, ҳарқандай қарор чиқарилишидан олдин Қурия халқ ҳукуматининг фикри эшитилиши керак эди;

5) Бундан ташқари, Америка Қўшма Штатлари ҳукумати Формозага ўз флотини юборишга, Филиппинда ўз қўшинларини кучайтиришга ва Ҳинд-Хитойга ўз ҳарбий миссиясини юборишга, я'ни Осиёдаги бошқа уч халқнинг ишларига ҳам аралашишга қарор қилди.

Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитетининг секретариати жанжалнинг кучайиб кетиш хавфи борлигини уқдириб ўтади. Секретариат атом бомбасидан фойдаланиш тўғрисидаги жиноий таклифларни фош қилади ва Қурия халқига самимий хайрихоҳлигини изҳор этади. Қурия халқи ажнабийларнинг аралашувига қарши курашиб, ўз миллатини бирлаштирмоқда.

Секретариат Америка Қўшма Штатларининг Қуриядаги ҳарбий интервенциясини тўхтатишни талаб қилади, токи қурия халқи ўз тақдирини ўзи ҳал қилсин ва мамлакатни бирлаштирсин, озодлик ва мустақилликка эришсин.

Секретариат барча мамлакатлардаги тинчлик тарафдорларининг ҳаммасини Стокгольм Мурожаатига имзо тўплаш ишини кучайтиришга чақиради, бу мурожаат халқаро аҳволни яхшилаш ва тинчликни мустаҳкамлаш учун ягона восита бўлиб қолмоқда.

ТЎҚИМАЧИЛИК ВА ТИКУЧИЛИК САНОАТИДА ИШЛОВЧИ МЕҲНАТКАШЛАР КАСАБА СОЮЗЛАРИ ХАЛҚАРО БИРЛАШМАСИ МА'МУРИЙ КОМИТЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

ВАРШАВА, 7 июль. (ТАСС). Польша матбуот агентлиги билдиради: Лодзьда тўқимачилик ва тикучилик саноатида ишловчи меҳнаткашлар касаба союзлари Халқаро бирлашмаси ма'мурий комитети (Жаҳон касаба союзлари ишлабчиқариш бўлими)нинг кенгайтирилган сессияси очилди.

Совет делегациясига тикучилик ва трикотаж саноати ишчилари касаба союзи Марказий комитетининг секретари В. А. Догадаева бошчилик қилмоқда. Жаҳон касаба союзлари уюшмаси номидан унинг секретари Геберт вакил бўлиб келган.

Сессия қатнашчилари бирлашманинг қилган ишларига якун ясаб, тўқимачилар ва тикучиларнинг ҳозирги аҳволини муҳокама қиладилар ҳамда яқин фурсатда бажариладиган вазифаларни белгилайдилар.

Сессияни тўқимачилик ва тикучилик саноатида ишловчи меҳнаткашлар касаба союзлари Халқаро бирлашмаси раисининг ўринбосари Одер очди.

Бирлашманинг фаолияти ҳақида тўқимачилик ва тикучилик саноатида ишловчи меҳнаткашлар касаба союзлари Халқаро бирлашмасининг бош секретари Бурский ҳисобот доклади қилди.

ЖАНУБИЙ ҚУРИЯ АРМИЯСИНИНГ СОБИҚ БОШ ҚЎМОНДОНИ СОН ХО СУН БАЁНОТИ

ПЕКИН, 8 июль. (ТАСС). Қурия Марказий телеграф агентлигининг Сеулдан берган хабарига қараганда, Жанубий Қурия қўғирчоқ армиясининг собиқ бош қўмондони Сон Хо Сун 4 июльда Сеулда радио орқали баёнот берган. Сон Хо Сун ўз баёнотида қўғирчоқ армиянинг барча офицерлари ва солдатларини ўз қуролларини қурия халқининг хоини Ли Син Манга қарши қаратишга чақирган.

Сон Хо Сун бундай деган: «Ҳозирги америкалилар блан ўтмишдаги японлар ўртасида қандай фарқ бор? Биз америка мустамлакасида яна қул бўлишни истаймизми? Йўқ, биз суверен давлат халқи бўлишимиз керак. Агар сиз ўз ватанингизни ва халқингизни севсангиз, агар сизда миллий онг бўлса, курашга отланишингиз ва хоин Ли Син Ман тўдасига ҳамда америка агрессорларига қарши чиқишингиз ва халққа, Халқ армиясига ва партизан кучларига қўшилишингиз керак, мен ана шундай қилдим».

«Мен ҳозир кўнгилли Халқ армияси ташкил қилдим, бу армияда қўғирчоқ «миллий мудофаа армияси» блан алоқани узган ва Халқ армияси ҳамда партизан кучлари томонига ўтган мингларча жангчилар бор. Мен лисинманчи босқинчиларни йўқотиш ва босқинчи америка қўшинларини ҳайдаб чиқариш учун Халқ армияси блан бирга ёнма-ён туриб миллий бирлик ва мустақиллик йўлида курашиш мақсадида бу жангчиларга бошчилик қилаётирман.

Жанубий Қуриядаги «миллий мудофаа армияси» деб аталган армиянинг офицерлари ва солдатлари, америка агрессорларининг кишанларини парчалаб ташлангиз ва ватанимизни ҳимоя қилмоқ учун халқ томонига ўтингиз!».

ҲИНДИСТОН БИРЛАШГАН СОЦИАЛИСТЛАР ТАШКИЛОТИ ҒАРБИЙ БЕНГАЛИЯ МУВАҚҚАТ ТАШКИЛОТ КОМИТЕТИНИНГ ЧАҚИРИҒИ

МАДРОС, 8 июль. (ТАСС). Бирлашган социалистлар ташкилотининг Ғарбий Бенгалия муваққат ташкилот комитети ҳинд халқига мурожаат қилиб, уни Ҳиндистон ҳукуматининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Советида Қурия масаласи юзасидан чиқарилган резолюцияни ма'қуллаш тўғрисидаги қарорига қарши ҳамма жойда агитация юргизишга чақирди.

Ташкилот комитети ўз қарорида бундай дейди: Америка Қўшма Штатларининг Қуриядаги ҳарбий интервенцияси учинчи жаҳон уруши чиқаришга қаратилгандир ва ҳозирги кескин халқаро аҳвол учун америка империализми жавобгардир. Ташкилот комитети, Ҳиндистон ҳукумати ўз қарори блан ҳақиқатда бетарафлик сиёсатидан воз кечди, деб ҳисоблайди.

АВСТРАЛИЯ ДЕНГИЗЧИЛАРИ ҚУРИЯГА ҲАРБИЙ МАТЕРИАЛЛАР ТАШИШДАН БОШ ТОРТДИЛАР

ЛОНДОН, 8 июль. (ТАСС). Рейтер агентлигининг Сиднейдаги мухбири хабар беради: Австралия денгизчиларининг жуда кўпчилигини бирлаштирувчи Австралия денгизчилар касаба союзининг ижроия комитети Қурияга ҳарбий материаллар ташимаслик тўғрисида қарор қабул қилди.

Денгизчилар касаба союзининг бош секретари Эллиот бу қарорни э'лон қилди. Эллиот касаба союзи ижроия комитети қабул қилган резолюцияни ҳам э'лон қилди. Резолюцияда «бош министр Мензиснинг ўз бошимчалик блан ҳаракат қилиб, Австралия ҳарбий денгизчиларига қурия халқининг ички ишларига очиқдан-очиқ аралашаётган Америка Қўшма Штатларининг буйруқларига итоат қилиш ҳақида буйруқ берганлиги қораланади». Резолюцияда яна бундай дейилади: «Австралия денгизчилари Мензиснинг планларига қарши чиқадилар, бу план Австралияни америка мустамлакасига айлантиришдан иборатдир. Австралия денгизчилари австралия қуролли кучларининг ёки ҳарбий материалларининг берилишига қарши, я'ни Қурия ишларига аралашишга қарши актив курашадилар».

Польша республикаси ҳукуматининг Америка Қўшма штатлари ҳукуматига нотаси

ВАРШАВА, 8 июль. (ТАСС). Польша ташқи ишлар министрлиги 7 июльда Америка Қўшма Штатларининг Варшавадаги элчихонасига нота юборди. Нотада бундай дейилади:

Америка Қўшма Штатларининг элчихонаси шу йил 5 июльдаги 3-нчи сонли нотаси блан ташқи ишлар министрлигига Қўшма Штатлар президенти Қурия соҳилини денгиздан блокада қилиш ҳақида буйруқ берди, бу буйруқ дарҳол амалга оширилди деб билдирди. Бу нотадан Қўшма Штатларнинг ўз империалистик сиёсатини юргизиш учун Бирлашган Миллатлар Ташкилоти обрўсидан фойдаланишга яна уринаётганлиги кўриниб турипти.

Польша ҳукумати шу йил 29 июньдаги баёнотида Хавфсизлик Советининг Қурия масаласи юзасидан чиқарган қарорларига нисбатан тутган йўлини аниқ айтиб берган эди. Бу қарорлар Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги 6 а'зонинг бошқа ҳеч ким учун мажбурий бўлмаган фикридир, холос. Бу қарорларни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Советининг мажбурий қарорлари деб кўрсатишга уриниш Уставни бузишдир ва Қўшма Штатларнинг Қурия халқ-демократик республикасига қарши қаратилган ўз бошимча агрессив сиёсатини жаҳон афкор оммаси олдида оқлашга бесўнақай уринишдан бошқа нарса эмас.

Қурия соҳилини блокада қилиш ҳақидаги қарор Польша ҳукуматининг аввалги фикри жуда тўғри эканлигини тамомила та'кидлайди. Қўшма Штатлар бу қарори блан ўзининг агрессив ҳаракатларига очиқдан-очиқ иқрор бўлди. Бу қарор Қўшма Штатларнинг қурия халқига қарши бошлаган урушида янги агрессив ҳаракатдир. Қўшма Штатлар ҳукумати Қурия соҳилини денгиздан блокада қилинган деб э'лон қилиши блан бундан аввалги баёнотларига, я'ни қурия халқи ва тинчлик манфаатларига амал қилиб иш кўраётганлиги тўғрисидаги баёнотларига қарамай, Америка Қўшма Штатлари ва ўз мустақиллиги, озодлиги ва бирлиги учун курашаётган қурия халқи ўртасида уруш ҳолати вужудга келтирганлигига иқрор бўлди.

Қўшма Штатлар ҳукумати ана шу агрессив ҳаракатларини сулҳпарвар халқлар ва ҳукуматлардан тасдиқлатдирмоқчи бўлади, блокада ҳақида хабардор қилиб, бу блокадани ҳамма мамлакатлар ма'қуллашини истайди. Шубҳа йўқки, бу блокада Қурия ярим ороли атрофидаги бутун денгизда америка флотининг назоратини ўрнатишни, шундай қилиб Қурияга ҳархил моллар етказиб берилишига тўсқинлик қилишни ва шу блан тинч аҳолига, унинг соғлиғига ва турмушига зарар етказишни кўзда тутади.

Мутлақо равшанки, Польша ҳукумати Бирлашган Миллатлар Ташкилоти принципларига ва Уставига хилоф бўлган, шунингдек тинч халқаро ҳамкорликка тўғри келмайдиган бу хил ҳаракатларни ма'қуллай олмайди. Элчихонанинг нотасида айтилган гапларга қарамай, бу ҳаракатлар тинчлик ўрнатиш мақсадларига ёрдам бермайди, балки қурия халқининг ўз озодлиги учун олиб бораётган курашидаги қурбонларини кўпайтиради, холос.

Бошқа демократик ҳукуматлардек, Польша ҳукумати ҳам бу ҳаракатларни ҳечбир асоссиз қилинган ҳужум ва ғайри қонуний интервенция деб ҳисоблайди ҳамда уларни қат'иян қоралайди.

ЯПОНИЯДА СТОКГОЛЬМ МУРОЖААТИГА ИМЗО ТЎПЛАШ

ШАНХАЙ, 9 июль. (ТАСС). Японияда чиқадиган «Кайхо Симбун» газетаси қуйидаги хабарни э'лон қилди: Японияда тинчликни ҳимоя қилиш жамияти демократик ташкилотларнинг вакиллари блан кенгаш ўтказди. Кенгашда Японияда Стокгольм Мурожаатига 40 миллион имзо тўплаш тадбирлари муҳокама қилинди.

Кенгашда Стокгольм Мурожаатига имзо тўплаш масаласига ҳамма кучни сафарбар қилишга қарор берилди. Тинчликни ҳимоя қилиш ҳаракати барча демократик ташкилотларнинг диққат марказида туриши ва бу ҳаракатнинг программаси атом қуролини тақиқлашдан иборат бўлиши керак деб қарор қилинди. Японияда тинчликни ҳимоя қилиш фронтини ҳартарафлама кенгайтириш зарур деб топилди.

Японияда қувғиндан қутилиб қолган барча демократик газеталарда СССРда Стокгольм Мурожаатига имзо тўпланаётганлиги ҳақидаги жуда кўп хабарлар босилмоқда.

Сўнгги кунларда Японияда тинчликни ҳимоя қилиш юзасидан бирқанча митинглар бўлди.

2 июльда Симогию районида (Киото шаҳри) Ёшлар союзининг митинги бўлди. Митингда 1.000 киши қатнашди. Митингда қатнашган ҳамма киши Стокгольм Мурожаатига қўл қўйди.

30 июньда Кейо университетида ҳам тинчликни ҳимоя қилиш шиори остида студентлар митинги бўлиб ўтди.

Мас'ул муҳаррир
Ҳ. ҒУЛОМОВ.

«ГЛАВКИНОПРОКАТ»НИНГ УЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ
РЕСПУБЛИКА КИНОТЕАТРЛАРИДА КУРСАТИШ УЧУН

ДЕГАН ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМ ЧИҚАРАДИ.

Сценарий автори **А. Гранберг**, постановкачилар — **В. Пудовкин, Д. Васильев**, операторлар — **А. Головня, Т. Лобова**, композитор — **В. Шебалин**, овозга олучи оператор — **В. Зорин**.

Рольларда: артистлардан **Ю. Юровский, В. Белокуров, И. Судаков, С. Гнацинтова, Н. Боголюбов, В. Дружников, М. Названов**лар қатнашади.

Бу фильмни Ленин орденли «Мосфильм» киностудияси ишлаган. «Главкинопрокат» чиқарган.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» — кундуз **Янги уй.**

«ВАТАН» — **Осмон секинюрари.**

«ИСКРА» (қишки) — 1-нчи залда **фигаронинг тўйи**, 2-нчи залда рангдор фильм **Дунай фарзанди.**

«ИСКРА» (ёзги) — **Фигаронинг тўйи.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун **Рус масаласи.**

«ХЕВА» — рангдор фильм **Ўлимга маҳкум этилганлар фитнаси.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — **Адмирал Нахимов.**

«УДАРНИК» — **Орзу.**

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — **Степан Разин.**

ТОШКЕНТ МОЛИЯ-КРЕДИТ ТЕХНИКУМИ

1950/51 ўқув йилига

ЎҚУЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникумда: **молия ва банк органларига молия мутахассислари ва бухгалтерлар тайёрланади.**

Техникумга умумий тартибда қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача бўлади.

Аризани техникум директорининг номига ёзиш ва тегишли ҳужжатларни қўшиб, шахсан тақдим қилиш ёки почта орқали юбориш лозим. **Техникумнинг адреси: Тошкент шаҳар, Марказий район, Жуковский кўчаси, 12-нчи уй. Телефон—31-387.**

КАРБОРУНД ЗАВОДИГА

бош бухгалтер, бош бухгалтер ўринбосари, бухгалтерлар, меҳнат инженери, механика ускуналарини қабул ва ремонт қилиш ишига доир **контроль мастер, химик-лаборантлар, ма'данларни сараловчи инженерлар**

К Е Р А К

Адрес: Тошкент шаҳар, Театральная кўчаси, № 61-а (11 ва 13-нчи трамвайларнинг «Театральная» остановкаси). Телефон — 36-281, кадрлар бўлими.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими—31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими—32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат — 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р. 04766. «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1105.